اوغنی افغانی تولنی تشکیل یواځی او یواځی د اسلام د مقدس دین په منلو او دهغه په عملی کولو مینځ ته را تلای شی موږ وینو چی زموږ جامعه اقتصادی استعمار کلتوری اوژ بنی او عقیدوی استعمار کړی لاری ته را کاږی .

موږ عقیده لرو چی ګران افغانستان یو مقدس تاریخی او جغرافیایی موجودیت دی او دا سپیځلیتا د دغه هیواد په غرواورغو کی په د ښتو او سیندونوکی په خاوری او هوا کی ترکیب شوی او هغه ددغی پاکی خاوری د خلکو د قوی او سپیځلی ایمان څخه را پیدا شوی چی پدغی خاوری یی وینی توی شوی او په کی خښی شویدی .

دا لیدل شوی چې په شرق کی د افغانانو په څیر هیڅ قوم د اسلام دین خپریدلو لپاره خپل سرونه ندی ورکړی او نه هیڅ قوم د غرب سیاسی او مذهبی استعمارته دومره کلکه څپیړه ورکړیده .

تاریخ شاهد دی چی زموږ خلکو د خپلو معتقداتو او عنعناتو د ساتنی په لارکی سختی قربانی ورکړی دی ، د هیواد اوسنی نسل دا مکلفیت لری چی خپل تول دینی او ملی توامیس د خپل ژوند په بیه و ساتی او په تول قوت سره هڅه وکړی چی پدغه ملت کی څرنګه چی خدای امرکړیدی اسلامی اخلاق تینګ پاته شی او خپل هیواد له استعمار څخه چی کله په تقلبی مذهبی رنګ او کله د قوغورپو دلو بغاړوپه سروشوندو او یاد ترانس پراتد صابون ترشا یاد ګمراه کوونکو فلمونو ، مجلو او کتابونه په مخونوکی او کله بیا «دیزم او تیک» د عنوانو نو لاندی او څینی

و ختونه پـه مینـی ژوب ، تویسـت او نورو غـربی دو دونـوکی ښکاره کیږی وساتی .

مونږ پدی ایمان لروچی زمونږ په مملکت کی طبقاتی هسکوالی او تیټوالی اقتصادی کمزورتیا ، بی سوادی ظلم ، ناروغـی اود ژوند نور مشکلات له دینی عقاید وځخه منځ ته نـدی راغلی بلکـه پدغـو چاروکی خارجی استعمار او تر زیاتی اندازی پوری داخلی استثمار او لوټماری لوي لاس لری .

که ددی تولنـی مشران او کشـران د یـوه مکلفیت له مخـی د اسلام د مقدس دین پیروي وکړی پدی کی شک نشته چی زمـونږ تولنی دغه تولی بی عدالتی او بیرته پاته کیدل به زر ترزره ورک او مونږ به اخلاقی او مادی معراج ته ورسیږو .

مونږ د خارجی غیر ضروری لکسو شیانو ، قاچاق ، یوارخیـز تجارت، رشوت، اختلاس ارتجاع ، استبداد او قانـون ماتولو سره کلک مخالف یو ، مونږ ته دا ثابته شویده چی پخپل سرحکومتونه هیڅکله ددغی خاوری د خلکو رنځ نشی دوا کولی .

مونږ د اسلام مقدس دین د سانیس ، تخنیک او د ځمکی پر مخ د ترقی اوپر مختگ لپاره دهر دول امکاناتو څخه دکاراخیستلو او د فضا د یوی برخی د تسخیرولو مخالف نه ګنو او دغه راز عقیده لروچی په هری تولنی کی صالح او سالم تمدن او د پوهـی او ساینس له ایـاری دا نسان پر مختگ هیڅکله د اسلام د سپیڅلی دین پـه مخ کی خنډنشی کیدی، بلکه زمونږ پوره باوردی چی د بشریت د رفاهیت او هوساینی لپاره د خدای(ج) او امروته غـاړه ایښودل او په ژونـدانه

کی فعالیت کول دواړه لازم دی .

موږ غواړو چې ددی جریدی د خپرولو پوسیله هغه توره پرده چې نن سبا دځینو متعصبو اونا رسیدلو متصوفینو او یاد عالم د مدعیانو او هغه څوانانو د ناوړه فکرونو په اثر چې د دین او عالم د دینوی پر مختګ مانع ګڼی د حقیقی دیندارنو او وطن پالونکو منورو څلمیانو ترمنځ څرېدلی ده لیرې کړو . . . .

دادی زموږ مرام او معتقدات :

ومن الله التوفیق

په دو هم مخ کی د «ای کابینه ، ای ورزاء» تر عنوان لاندی یو مطلب خپور شوی چې د افغانستان د مظلوم ولس د سیاسی او اجتماعی کړاومن ژوند په اړه د کابینی دغړو او حکومت د درنو مسؤلیتونو په هکله یادونه شوی ، د حکومت بی غوری او نمیګړتیاو وو ته ګوته نیول شوی او د حالاتو بشپړ جاج یی اخیستی ؛ مطلب دا دول پلیږی .

ای کابینه ـ ای ورزاء

«وقتیکه دورمیز مجاس وزراء جمع شدید ، بعداز نیکه با هم سګرت تعارف فر مودید و از احوال همدیګر پر سیدید و اعصاب کمی آرام گرفت ، بیا د بیا ورید که دسته شما سرنوشت چند ملیون انسان را به اختیار خود دارد این مردم زندګی مشقت باری داشته و آینده خیلی وحشتنا کی به انتظار شان است .

. . . این طبقه مردم میدانند که شما پریک تو ده بیچاره و بد بخت حکومت میکنید ، اما وضع شما هم از ایشان بهتر نیست بلکه به

مراتب بد تر است . محکومین شما زندگی چند روزه خود را به زحمت سپری میکنند درمیان سوز و گداز می میرند ، اما هنگام مردن روح شان آرام است ، زیرا مصدر ستم و حق تلفی بر دیگران نشده اند ، اما شما را هم تاریخ محاکمه مینمایند و هم رب العالمین در محشر به تقصیرات تان میگرد ، طبعا جزای آخرت نسبت به عذاب ومشقات این جهان به مراتب از روی کیفیت ، کمیت و دوام سخت‌تر است به عقیده این طبقه اگر طفلی در ولایات مرکزی افغانستان گرسنه است اگر افراد فامیلی در شمال شرق مملکت از برهنگی می لرزد و شب و روز از وجود روزگار زیریک گلیم مخفی شده اند ، اگر مادری در آیالت جنوبی بربالین پسر مسلول و محتضر خویش می نالد ، شماهریک ازین مسؤلیت بی بهره نیستیدو خداوند از شما پرسیدنی‌است.

. . . اگر نمی توانید موانع را دور بسازید و وظیفه ایمانی خود را انجام د هید پس بهتر خواهد بود که از وظیفه کناره گیری نمائید ما مطمئن نیستیم که بعداز استعفای شما اشخاص بهتری بجای شما بنشینند اما این اقدام از جانبی از مسؤلیت های تاریخی شما میکاهد و از طرفی میشود بری آیندگان نمونه نیکی بشود و بعد از ین هر شخص خواهی نخواهی کور کورانه بدون اینکه به نتیجه کار خود مطمئن باشد وظیفه بزرگ واختیار خانه مردم را بعهده نگیرد .

● ● ●

په دو هم مخ کی د (واینهم سوسیالیزم) تر عنوان لاندی یو مضمون خپور شوی چې په لند دول د سوسیالیزم پر تاریخچه ، او د هغه په ظاهر اصلاح او باطن تخریب ، باندی بحث شوی

د سوسیالیزم اصلی ما هیت اجتماعی سیاسی او اقتصادی خوا یې څیړلی او د تشوشعارونو له مخې یې ترغولوونکی ماسک لاندې د دوی فعالیت ته اشاره کړی ده .

په دریم مخ کې د (اسلام مسلک دی) تر سر لیک لاندې د مولوی صاحب محمد یونس خالص مضمون چاپ شوی ، چې اسلام ئې د یوی ایډیو لوژی او یوه ټولنیز سیاسی اقتصادی جامع او د بشر له فطرت سره سم نظام په توګه معرفی کړی دی .

د څلورم مخ په یوه کنج کې کښل شوی : «هغه اعلانات چې ملی اقتصاد نه متضرر کوی منل کیږی» دغه ټکی د ګهیځ د اسلامی جریدې څانګړنه ده ، په نور وغیر دولتی جرایدو کې دغه قید چې د وطن سره دمینې او د اقتصاد د پیاوړتیا سره علاقه ښیی نه لیدل کیږی ربښتیا هم د ګهیځ په جریده کې داسی اعلانات هیڅکله هم ندی خپاره شوی چې د هیواد اقتصاد ته زیان رسوی هیڅکله هم د بهرنیو لکسو غیر ضروری او فیشنی څیزونو حتی د سګرټو اعلانات هم ندی خپاره شوی . پداسی حال کې چې د دغه ورځ اعلاناتو د خپرید و حق النشر دومره زیات وُچې یوه اعلان یې د دوو دریو ګنو لګښت پوره کولی شو .

د ګهیځ د لومړۍ ګڼې د څلورم مخ په پیل کې په غټو تورو لیکل شوی : «د هغه او لوالا مراطاعت واجب دی چه په خپله د عقیدې او عمل له مخې مسلمان وی . . .)

د جریدې د لومړۍ ګڼې د خپریدو پر دو همه ورځ د حکومت له خوا د جریدې د توقیف امر صادریږی او د پولیسو او څار نوالی

له خوا په دیر لږ وخت کی له بازارنه تولیږی .

په څارنوالی کی د جریدی د مصادری علت دّ الوالا مر . . . . »
د شعار خپریدل وښو دل شو - حکه دا یی د افغانستان د اساسی قانون د دغه مادی څرګند مخالفت ښوده چی هلته «شاه غیر مسؤل او واجب الاحترام ګڼل شوی» ، ! ! !

پدی دول د ګهیځ اسلامی جریده په لومړی نشراتی قدم کی د حکومت له خوا مصادره شوه . چی دا په یوه مسلمان هیواد کی له یوی اسلامی خپرونی او یو اسلامی شعار، اسلامی فکر او اسلامی عقیدی په مقابل کی د وخت د حکومت پالیسی او خط مشی ښه په ډاګه کوی . په ۱۳۵۱ لمریز کی د حمل ۲۱ نیټی ګڼه، د څلورم نشراتی کال دو همه او پر له پسی ۱۳۹ ګڼه کی د جریدی د سر خط کلیشه هم پدلیږی ، نوی کلیشه دائیروی بڼه لری چی په منځنی برخه کی یی د کعبی انځور شاو خوا یی د نړی نقشه ، اخوت حریت ، عدالت ، مساوات کښل شوی او رانګی یی خپری کړیدی د پاسه پری بسم الله الرحمن الرحیم او د لاندی په نیمه دا ئیروی بڼه کی ګهیځ کښل شوی ، د جریدی تر دغه نیمه دا ئروی عنوان لاندی د افغانستان د اسلامی تولنی د افکارو خپروونکی» لیکل شوی .

استاد عشرتی لیکی: دسته از نهضت طلبان اسلامی بحیث همکاران قلمی پتشیبانی از اهداف این جریده اسلامی را قبول میکنند، همکاران قلمی این جریده که بیشتر از دیگران زحمت را بخود راه داده نویسنده گمنامی است بنام (ع ، م) و مولینا خالص رهبر حزب اسلامی افغانستان

و استاد ربانی رهبر جمعیت اسلامی افغان میباشند .

پدی دول د گهیځ جریده به بشپړه توګه د اسلامی جمعیت د نشراتی ارګان حیثیت غوره کړی ، د کلیشی بدلون او د افغانستان د اسلامی تولنی د افکارو د خپروونکی ارګان په توګه د جریدی معرفی چی دری ژباړه یی (ناشر اندیشه های جمعیت اسلامی افغانستان) ده ددغه خبری د ثبوت بشپړ دلایل څرګندوی .

د گهیځ جریدی نشراتی کړنه :

سر بیره پردی چی گهیځ جریدی د نهضت د نشراتی ارګان حیثیت درلود ، په نشراتی کړنلاره کی یی د وو اساسی مسایلوته زیات ځای ورکړی ؤ .

۱ـ د استعماری او کمونستی ایډیولوژی او تبلیغاتو پر وړاندی د یوی اسلامی عقیدوی او وګړنی پایګاه او سنګر تشکیل .

چی له دغه سنګر نه د استعمار او کمونیزم په تاریخی ابعادو اود تاریخ په پیرونوکی دکمونیزم جنایات، په سیاسی او معاشی برخه کی دکمونستی نظریی ابتذال او نا اندولی ځیرل شوی او په مقابل کی داسلام د روح او فطری جوړښت او د اسلامی دوران جوړوونکی نظام د نړیوال او انقلابی حیثیت په هکله د مطالبو خپرول او په لندوټکوکی د هردول استعماری او کفری مفکورو او استثماری سیستمونو سره مبارزه او جهاد ؤ .

۲ ـ گهیځ د خلکو او پرګنو د ستونزو ، رښو ، هیلو اوغوښتنو د خپراوی ، د بی کفایته او عیاشو حکامو د خپلسر یو او بی بند پاریو پر وړاندی مقاومت او مبارزی ته د دعوت د سنګر ټینګول او

د نړی د آزادی ښیونکو غوړ ځنګونو د مبارزو او پاڅون د انعکاس.
د یوی روښانه هنداری په نړه درلوده ، دغه ډول د ملی او بین المللی مسایلو په وړاندی یې د اسلامی آزاد د قضاوت پرینسپ د پریکړی دریځ په اساس نشراتی فعالیت کاوه .

د ګهیځ جریدی اختصاصی ستونونه !

ګهیځ جریدی تربیلا بیالو عنوانونو او کلیشو لاندی ځینی اختصاصی ستونونه لرل چې په لاندی توګه یې یادونه کوو :

۱ - تیره هفته

پدغه اختصاصی ستون کی د یوی اونی دننه کورنی او بهرنی ملی او بین المللی مسایل او انعکاسات را نغښتل کیدل .

د حکومتونو په کړنو او بی کفایتی انتقادونه شوی، اداری فساد ته ګوته نیول شوی ، د ځینو پټو ساز شونو په هکله خبرونی شوی، او د بین المللی حالاتو او د استعماری بلاکونو پرپالیسیو، سیاست، او روابطو لنډه څېړنه شوی او د تبصری وړ مطالب او مواد را غونډ شوی چې د یوی اونی په اوږدوکی خبری برخه هم پکی ځای شویده ، د مثال په ډول د ۱۳۵۱ لمریز د جوزا د ۱٤ نیټی د ۹ ګنی نه د(تیره هفته) تر سرلیک لاندی یو مطلب را اخلو:

هفته ګذشته ریچاردنکسن رئیس جمهور امریکا به روسیه شو روی سفر کرد ، که طبق اطلاع آژانش های خبر ګذاری فیصله های مهم دولتین درباره منع جلوګیری از تزئید راکت های قاره پیمای اتومی بوده ، گویا طرفین باین موافقه رسیدند که اضافه برانچه موجود دارند ازین نوع راکت ها تولید نمیکنند .

گر چه بعضی از مراکز سیاسی دنیا این موافقه را یک قدم مثبت جهت جلوگیری از مسابقات تسلیحاتی میدانند ، ولی بعضی ها فکر میکنندکه اگر این موافقه تنها به نفع هردو مملکت بزرگ باشد برای سایر ملل کرهٔ زمین مفادی در آن متصور نیست ، ایشان استدلال میکنند که چنین اسلحه را طرفین برای کو بیدن طرف مقابل انکشاف میدهند ، برعلاوه ، آنکه در اسلحه تقلیل رخ نداده که میان ملل مختلف برای کشتار همدیگر توزیع میگردد . شاید تقلیل درینوع سلاح بایشان فرصت بدهد که در تولید چنان سلاح توجه زیاده تری مبذول بسازند ، بآن هم همین حالا وجود راکت های اتومی قاره پیمابه (۱۵۰۰) تخمین میشود در حالیکه ۱۰۰ الی ۲۰۰ آن برای از بین بردن قدرت هر دو مملکت کفایت میکند .

ریچارد نکسن در پایان سفر خود هنگام خطاب به مردم شوروی گفت که میان ممالک متحده و روسیه وجوه مشترک زیادی موجود است بعضی از محافل سیاسی کابل این بیانات را قرین حقیقت دانستند زیرا که هر دو دولت در نفاق د گران صلاح خود را می بینند و هردو آرزوی اقای کره زمین را در سردارند و هردو در مفکوره های استعماری شریک و همکار همدیگر اند .

• • •

هفته گذشته انزجار مردم جلال آباد از مقامات امنی آنجا باوج خود رسید .

البته اکثر مردم کابل ازین افواه مطلعندکه یکدسته قمار بازان که بیکی از جریانات خلقی ارتباط دارند از پار تمانی قرانکریم را

پائین انداخته بودند ، طوریکه گفته میشود مقامات امنی جلال آباد به حمایت آنها برخاسته و ایشانرا به محکمه نمی سپارند برای اینکه ذهنیت مردم روشن شود باید پولیس جلال آباد ذریعه یکی از جراید توزیع بدهند .

د همدغه کال د جوزا د ۲۱ نیټی په ۱۰ گڼه کی د «تیره هفته» تر سرلیک لاندی لیکی :

تیره هفته د کابل د اسلامی مجالسو ډیره توجه د کندزدځوتنو متعلمینو موضوع وه چی په کابل کی بندیان دی .

دغه زد کوونکی پدی جرم نیول شوی چی په حضرت امام کی یی دپرچمیانو ددینی او ملی تخریباتوپه مقابل کی تبلیغ کړی وو. اصل خبره داده چی د پرچم جریان پدی آخر وکلونو کی برسیره پر کابل یواځی په لغمان او کندز کی یو څه نفوذ در لود په لغمان کی د دوی تغیر ددوی د افراطی او غیر اسلامی اعمالوله مخی نژدی راتول شو او د لغمان خلکو هغوی و پیژندل. په کندز کی هم د می دلو مړی ورځی پیښو خلکوته معرفی کړل او هغه داسی وه چی د کندز اسلامی مبارزینو څو ورځی ړومبی دکارگر له ورځی د پرچمیانو پلرونه ولیدل او د هغوی څخه یی وغوښتل چی د خپل اولاد دیانت ته دی متوجه شی هغوی د هلکانو د بی دینی په برخه کی ترد د وښود ، اسلامی ځوانانو ځینی سوالونه هغوی ته ورکړل او هغوی یی و پوهول چی د دغو سوالونو ځوابونه د اسلامی حقیقت له مخی داسی دی اودالحادی مسلک له مخی داسی، تاسی د خپلوز امنو څخه پوښتنه وکړی چی دوی د کومی

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

د هیواد د پیاوړی فرهنګیال او نومیاند ژورنالست شهید منهاج الدین ګهیځ پر ژوند او مبارزه ښایي هغو ورونو کښنی او خبری کړی وی چی له مظلوم شهید سره یی نژدی اړیکی لرلی ، د مبارزی په کړښه یی ورسره یوځای ددغه فرهنګی سنګر په فعالولوکی برخه درلوده او له دوی سره یی په ګډه د ټولنی دوران او ویجاړ حالت د بدلون او یوه ټولنیز مثبت او ښټون لپاره مټی را ټغښتی وی،هغوی ښایي دده له ژوند ، دده لـه مبارزی ، او د ده لـه قلمی جهاد او او فرهنګی سنګرنه خبری کړی وی . دده پرهڅو، راتلونکو پروګرامونو د کار او مبارزی پرمیتود غږیدلی وی او دده پر ژوند او مبارزه یی بحث کړی وی او څه یی لیکلی وی دا حق د هغوی ؤ او دی .

خو له مانه می ګران ورور او د انقلاب ځوان لیکوال فاضل حبیب د نهضت د مخکښو شهیدانو د ژوند پیښو او مبارزی د یادونی په هغه پروژه کی چی دوی یی د «شهید اونی» د لمانځنی لپاره ترلاس لاندی لری د شهید منهاج الدین ګهیځ پرژوند او مبارزه د څه لیکلو غوښتیه وکړه ، سره لدی چی د معلوماتو د کمښت له امله زړه نا زړه وم خود قهرمان شهید د مبارزی او انقلابی دریځ درنښت او د ګران فاضل د خاطر ګرانښت راته د هردول عذر وړاندی کولو مخه بنده کړه

فلسفی له مخی څواب درکوی .

د می په ورځ چې پرچمیان سره راتول شوی اودکارګرپه نامه ورځ یې لمانځله د هغو پلرونه ورغلل او خپل سوالونه یې تری‌وکړل، الحادی څوابونه یې واوریدل ، نو دلته دغه څوابونه د دوی د عمل سره چې د اسلام بیرغ ته یې توکړی وو، یوځای خلک راوپارول اواخ اودب پیښ شو .

د دغه اخ اودب په نتیجه کې پرچمیان تیت او پرک شول او یومولوی دامنی قووا وولـه خوابندی شو ، خلکو په عمومـی صورت مداخله وکړه او هغه یې له بنده خلاص کړ .

د ثـور پـه اخـرکی چې د پوهنتون پرساحـی د تعـرض ورځ د افغانستـان پـه څینو ځایـونوکی لمانځل کیـده د کنـدز څنې اسلامی مبارزین حضرت امام ته تللی وو هلته یې د کمونستانو پر ضد خبری کولی د حضـرت امام حاکم نه ؤ ، د حکومت کفیل ولایت ته تلفون وکړ او دغه ورځی موضوع یې ډیره غټه او خطـر نا که وښیلـه ، کله چې متعلمین بیرته‌کندز ته راتلل په لاره کی ونیول شول ویل کیږی چې د دغه ورځی او د کارګرد ورځی پسته د پرچم یو یامصئونیته لیډر د کندز والی ته ورغلی ؤ او هغـه یې تهدیـد کړی ؤ، والی هم دغه څوانان د نوموړی لیډر په غوښتنـه لاس ترلی کابل ته راوستل .

دادی د وخت هغـه والی او د ده جرئـت ایمانـداری او وطـن دوستی،او دادی هغه حکومت چې د اسلام دعوه کوی . موږ له حکومت نه په کلکه دا غواړو چـې زر تر زه دغـه څوانان خـوشی

کړی، که نه برسیره پر هغی چی خپله اصلی بڼه به خلکو تەوروښیسی د خلکو د سخت انز جار سره به مخا مخ شی .

● ● ●

تیره هفته انتی بیوتیک دواګانی په کابل کی بیخی وزکی شوی او هغه مریضان چی دغودواګانو ته ضرورت لری په امراضوکی سوځی ویل کیږی چی عمده فروشانودوا احتکار کړی او د دالرد نرخ د تیتوالی له کبله (چی له هغو سره د مبارک او فرانک په جګه شوی) د عمده پلورنکو او دروغتیا د وزارت ترمنځ اختلاف دی .

موږ فکر کوو چی حکومت په دغی برخه کی جدی اقدام وکړی او هغه داچه :

۱ ـ د کشف جرایم څانګه دی احتکار شوی دواګانی راوباسی اوله هر چا څخه چی ووتللی جواز نامه دی ورڅخه واخستل شی.

۲ ـ دروغتیا وزارت دی په عاجل صورت یوه زیات اندازه انتی بیوتیک دارولە خارجه دالوتکی په ذریعه راو غواړی ترڅو عمده فروشان د جهل او غیر بشری رویی څخه واړوی هیله ده چی پدغه برخه کی د صحیی وزارت کافی توضیح خلکوته ورکړی . تیره هفته د حکومت د استعفا افواهم زیاته توده شوه ځینی خلک فکر کوی که حکومت په اوسنی وضعه کار وکړی له هغی نه به کارنه کول او استعفا ددوی په ګټه وی :

موږ او جراید

تر دغه کلیشه لاندی د افغانستان د مسلمان ملت د اسلامی حیثیت په جهت کی د دولتی او غیر دولتی جرایدو په مطالبو لنډ

بحث شوی . د هغو خپرونو په هکله چې د افغانستان له ملي بنیګړو او تولینز و مصالحو سره اړخ نه لګوی او د هیواد اسلامی تشخص پر خلاف خپرونی کوی ګوته نیول شوی او انتقادی متن تهیه شوی او د اوني د ننه د دولتی او غیردولتي و جراید په مطالبو تبصره شوی اود هغوی په کمزوریو اوبې اساسه تبلیغاتو باندی ځیرنه شویده همدارنګه دعالم‌اسلامی له مطبوعاتو او خپرونوهم یا دونه شوی ده .

و ګوری د ۱۳۵۱ لمریز د چنګابس د ۱۱ نیټی د ۱۲ ګڼی دوهم مخ :

هفته گذشته در جراید حکومتی خبری نشر شد که پوهاند اصغر رئیس انجمن دوستی شوروی و افغانستان شهادتنامه فارغان کورس روسی را توزیع نمود .

درینجا سوالی پیدا میشود که آیا کورس روس برای چه در مملکت ما دائیر میگردد .

اگر مطلب از آن تحصیل و آشنایی بایک زبان است که درآن کتب متعدد چاپ شده و باید مردم این زبان را بدانند تا از کتب مطبوعه استفاده کنند این وظیفه حکومت است که درترویج آن بکوشد و شهادتنامه توزیع کند واگر مطلب از دائر کردن کورس جلب دوستی و همکاری حکومت و مردم شوروی باشد باز درست که باید رئیس انجمن دوستی افغان و شوروی درآن د خالت کند.

و اینهم یکی از معضله های سیاسی است که مردم ماسر و بیخ آنرا نمی‌شناسد.

روز کاره:

جریده روز کار در شماره هفت سرطان خبری‌رانشرکرده که گویا اتحادیه محصلین جوانان مسلمان را از اتحادیه خارج کرد .

گهیځ : طوریکه بدون اسلام افغانستان وجود نخواهد داشت ، همچنان بدون جوانان مسلمان وجود اتحادیه غیرممکن است، اتحادیه محصلین تنهابا چند جریان محدود خلقی نمای استعمار پرست استاده نیست وبر جوانانی‌که افغانستان را برای افغانهای مسلمان میخواهند واکثریت عام و تام دارند متکی میباشند .

حقوق زن در اسلام :

تر لوړ عنوان لاندی په اسلام کی د ښځو پر حقوقو مفصل او علمی بحث شوی د ښځو د میراث ، طلاق ، نکاح ، مهر او داسی نورو موضوعاتو په اړه لکه د ښځو د تعدد مسلهٔ او په اسلام کی دښځی د مقام او حیثیت په هکله څیړنه شوی‌ده لکه چی ۱۳۵۱ لمریز د حمل د ۱۳ نیټی د لومړی گنی په دوهم مخ کی لیکی:

ماتاکنون از نگاه اسلام اساسات ذیل را در مورد زنان بحث کردیم :

۱ - زن در محیط انسانیت با مرد یکسان بوده هیچگونه امتیاز بین زن و مرد دیده نمیشود . (سوره النساء ۱)

۲ - آنچه را که در ادوار تاریخ به زن نسبت داده بودند وزن را برزخی بین انسان و حیوان فکر میکردند منسوخ قرارداده ، مقام زن را بسان مقام مرد تثبیت گردانیده .

٣ ـ این نکته را تائید نمود که زن متدین بوده عبادت ودخول جنت را مستحق میگردد وبسان مرد از پاداش اعمال نیک مستفید میگردد (سوره بقره ٢٦ ـ سوره ال عمران ١٩٥ ـ سوره اعراف ٢١ ـ سوره احزاب آیه ٣٥)

٤ ـ اینکه عربها قبل از اسلام دختران خودرا زنده بگور نموده و وقتی د ختری چشم بدنیا میگشود آنرا تشاوم و فال بدمی گرفتند، عمل زشت و مردو د خوانده بلکه ابلاغ گردیده خداوند بکسانی که بخواهد دختر نصیب میکند و کسانیرا که بخواهد پسر میدهد وتوضیح فرموده که نباید از دختر داشتن غمگین گردند .
(سوره نحل ٥٩ سوره تکویرا)

٥ ـ دین اسلام با اکرام واحسان به زن امر فرموده و تصریح داشت تابه تعلیم وحسن تأدیب آن سعی ورزند (سوره احقاف ١٥)

٦ ـ اسلام امر فرموده که تحصیل علم بالای زن و مرد فرض بوده نباید زنان جاهل و بی تعلیم نگهداشته شوند (اساروش تعلیم آن باید طبق د ستورات اسلام عیار گردیده باشد)

٧ ـ برای زنان حق میراث را ثابت گردانید و ابلاغ کردکه زنان نیز از میراث حق معلوم دارند .

٨ ـ حقوق زنان چون حقوق مردان تاییدگردیدو تو ضیح شد که زنان بحیث کنیز و مزدور نبوده بلکه دارای حقوق معلوم و ثابت اند .

دغه بحث پرله پسی څیړل شوی او دګهیځ د ١٣٥١ لمریز په تولوګنوکی خپور شوی دی .

دغه بحث له چارزدهی‌نه د خاتول په مستعار نوم لیکل شوی چې د استاد عبدالاحد عشرتی د ګڼو مستعارو نو مونو یو نوم دی . ښاپي و وایوچې استاد عشرتی په ګهیځ جریده کې په «۲۳» مستعارو نومونو مضامین او مقالی لیکلی او خپری شویدی .

اسلامی نړی :

تر پورتینی سر لیک لاندی د اسلامی امت په اړه خبرونه ، د استعمارګرو له خوا د اسلامی امت پر خلاف د توطیئو سازشو اومانو رو په شاو خواکی بحثونه شوی د هغوی له تهدیدونو او خطرونوخبری‌شوی او د هوښیاراوسی‌غږ پورته شوی، زموږ د اسلامی هیواد پر سیاسی او تولنیز وضعه ځیرنه او څیړنه شوی او د عالم اسلام د وحدت او یو والی په هکله یې ګڼ مطالب خپاره او د اسلامی نړی له وضعی خبری شویدی .

د ۱۳۵۰ لمریز د جوزا د ۲۸ نیټی په ۱۱ ګڼه کی لیکی:

حمله بریکی از مساجد :

عساکر فلپاین در ایالت‌کوتابانو درین اواخر علیه مسلمانان‌که برای ادای نماز گرد آمده بودند حمله وحشیا نه را انجام دادند ، روی این حمله وحشیانه بعضی از مراکز اسلامی احتجاج شدیدی علیه حکومت مانیلا بعمل آوردند.

جریده ګهیځ لازم میداند تا یکباز دیګر توجه ممالک صلیبی را بااین‌نوع حملات وحشیانه معطوف گردانیده جداً خواهش میدارد تا پاپ از قدرت که دارد از اعمال وحشیانه نصرانیها جلوګیری کند و یکبار دیګر توجه حکومت افغانستان خصوصاً وزارت خارجه

افغانستان را باین کشتار جلب نموده تا از طریق د پلوماسي توجه حکومت مانیلا را در برابر این کردارو اعمال ضدانسانی و بشری صلیبهای مانیلا معطوف گرداند .

د دغه گنې په همدغه ستون کې (مدغا سکر) تر عنوان لاندی داور یو مطلب کښل شوی چې (برای جلوگیری اسلام سالانه بیش از پنجصد ملیون دالر از طرف پاپ به مصرف میرسد) ددغه مطلب په ار پوره تو ضیحاث هم ورکړ شویدی .

همدارنګه د ۱۳۵۱ لمریز د لومړی گنې نه تر اوومی گنې پوری پاکستان ته د جریدی د امتیاز خاوند د یوولس ورځنی سفر دقیق را پور تاژ خپور شوی چې د پاکستان دهغه وخت پر سیاسی وضع او د سیاسی ډلوپر فعالیتونو او راتلونکی پی بحث کړی . پدغه سفر کی مرحوم گهیځ د سرحد او پنجاب په صوبو کی له ژورنالستانو د اخبارونوله مدیرانو، محصیلنو او د مختلفو گوندونوله مشرانو او د کتابونو د اشاعت له مرکزو نوسره کتلی ، او د دغه سفر راپور-تاژی دوضعی او حالاتوله بشپړی اوهر ار خیزی ځیرنی سره په اوو گنو کی خپورکړی دی .

مکاتیب وارده :

دغه ستون د افغانستان د مسلمان او مظلوم ولس ، دهیلو، غوښتنو، پشنهادونو، انتقادونو او د دولتی ادارولە بی‌غوری او اداری فسادنه د شکایت او د ستونز ونو انعکاس لپاره بیل شوی ، چې د هیواد د بیلا بیلو سیموداستوگنو له خوا د گهیځ اداری ته استول شوی لیکونه خپروی ، پدی توگه د محرومو او مستضعفو خلکو د غږ

د خپراوی او د ولس د کړ اومـن ژوند د انعکاس د یـوی روښانـه هنداری بنه لری .

و ګوری د ۱۳۵۱ لمریز د سرطان د ۱۱ نیټی د ۱۳ ګنی پـه دریم مخ کی د مکاتیب وارده ستون :

ډمدیریت محترم جریده اسلامی ګهیځ .

قبلاً یکمقدار ګندم از طرف ریاست سره میاشت طور کمک برای مردم بی بضاعت ولسوالی نجراب داده شـده بود که از طرف ولسوال منطقه توزیع گردد .

اما این کمک ناچیز سره میاست بازهم به مردم نجراب بدرستی نرسیـد و برای اشخاص غیر مستحق و زمین دارداده شده است ، که وکیل صاحب نجراب و خزاندار صاحب و دیگـر بـزرگان منتطقـه وچارکلا هاو رفقای شان از آن بهره بردند .

آیا ازین موضوع والی کاپیسا خبرندارد .

چرا همچنین اشخاص ظالم را زیر باز پرس قانونی قرار نمیدهند که ګندم سره میاشت که طـور کمک بـرای مـردم بیچاره است نـه سرمایدار واهل نفوذ .

توجه والی کاپیسارا میخواهیم .

لا له جان از نجراب

ګهیځ د قلم یو سنګر کی

د میثاق خون مجله د ۱۳۶۰ لمریز په دو ولسمه ګنه کی دشهید منهاج الدین ګهیځ د شهادت د نهم تلین په مناسبت لیکی : درست نه سال پیش از امروز هنگامیکه فساد و انحرافات و اسلام دشمنی سر تا ـ

سر کشور را فرا گرفته بود ، و هیچکس یارا وجرئت آنرا نداشت تا علیه سیاست های ضد اسلامی دولت و تبلیغات و فعالیتهای روس گوایان و منافقان و ملحدان حرفی بزبان آرد و یا سطری رقم زند .

گهیئ این مرد با ایمان و شجاع دست به شمشیر قلم برد و آشکارا در معرکه جهاد فکری و نبرد بین حق و باطل قیام کرد ، و باهمه بی دستگاهی و ناتوانی اش جریده ای را نشر نمود، فشارهای قوای حاکمه افغانستان و تهدیدات وسیه کاری های مزدوران روسی و یاران و دست اندر کاران دولت هرگز بر اراده آهنین او اثری وارد نکرد و کار خویش را با شهامت و برده باری ادامه داد . نگار نده روزی را بخاطر دارد مشتی ارذل و کثیف و وابسته مسکو برای اولین بار در تاریخ افغانستان دختران افغان را به روی صحنه کشیدند وبا پیروی و دستور مسکو درامه ای بنام انسامبل گالها، به نمایش گذاشتندو این عمل درواقع مقدمه ننگینی بود که هرمسلمان باهوش و دوراندیش رادر ترویج فساد و بی بند باری در کشور و تخریب بناء و اساس اسلام بر حذر میداشت اما در برابر این همه زنگهای خطر اقدامات انحرافی دولت ، هیچ گوشی تکان نخورد و از تالار شورا و سالون سنا صدای برنخاست . اوضاع و احوال رقت بار و دردناک بود که پنداشتی مسلمانی از کشور ما رخت بسته است و مسلمانی در وطن وجود ندارد تنها فریادی که کابل را به لرزه در آورد از حنجره «گهیئ» طنین انداخت و یگانه انتقادی که روی جریده اش نقش بست از خامه رسای او بود.

اعتراض و قیام گهیئ در آن مرحله حساس حیثیت صاعقه ای را داشت همه جانبه و فراگیر که کاخ شاهی و قصر پارلمان را نیز

تکان داد و با شتاب و اضطراب کو شیدند اثرات آنرا در اجتماع خنثی نمایند لیکن گهیځ مبارز و مؤمن این مسلمان فرزانه و راستین بی هیچ بیم و اندیشه ای مجادله اش را ادامه داد و حربه صراحت و رویا روئی را با مقامات دولتی و گماشتگان کرملین ، بر زمین نگذاشت .

گهیځ با درایت و آگاهی اسلامی نقشه های استعمار سرخ را بخوبی میدانست و میخواست تا حد مقدور و ممکن در افشا گری آن بکو شد و از بر نامه های دولت که مجرای آمال و خواست های روس بود پرده بردارد ، و این کاری بود که روس و مزدورانش سخت از آن می هیراسیدند .

او درین کشا کش و پیکار و با تهی دستی هرگز احساس ناتوانی و خستگی نمیکرده از ر کید و افسون دشمنان اسلام باکی نداشت مردانه میرز مید و راه خود را ادامه میداد . . .

هو ! گهیځ مبارزه کوله ، له یوی خوا د انحرافی جریانو او د شرق او غرب د استعماری د سیسو او پټو ښکاره فعالیتونو پر وړاندی مبارزه، او له بلی خوا د افغانستان د مظلوم او محروم ولس پر بر خلیک د بی کفایته ، عیاشی او فاسدی اداری له ناروا حاکمیت سره .

ځکه همدغه فاسده او بی کفایته ورسته اداره وه چې د کمو مفکورو په ټیره د کمونیزم د پرمختیا او پراختیا لپاره بی شرایط او ذهنیتونه اماده کول ، او د اسلام پر خلاف د بیلا بیلو ستاز شونو او ګډو فعالیتونو له لاری د یو بل ترځنګ ولاړو .

او د شهید گهیځ د مبارزی او روحانیت له برکته می ترلاس لاندی لیکنه پیل کړه ، که څه هم دغه لیکنه په هیڅ ډول د شهید منهاج الدین گهیځ د اسلامی مبارزی فرهنگی جهاد او انقلابی دریځ بشپړ او هر اړخیز پیژوندی نشی کیدی، خوبیا هم د اسلام د مظلوم او قهرمان شهید مبارزی او تینگار ته د عقیدت او پیروزوینی له دغه ازانگو تر یوه حده د دوی د ژوند ، مبارزی ، قلم او شهادت په اړه څنی تکی څرگندیدای شی .

په دغه لیکنه کی زما عمده مأخذ د گهیځ د اسلامی جریدی د دوو کلونو کلکسیونونه دی چی په ریښتیاهم د شهید منهاج الدین گهیځ د ژوند او مبارزی روښانه هنداره ده او د هیواد د سیاسی او تولنیزه وضعی نغد یاداشت او ژوندی تاریخ .

په حقیقت کی پدغه لیکنه کی شهید گهیځ له خپلی ژبی او قلم نه معرفی کیږی او همدغه د شهید منهاج الدین گهیځ د ریښتنی او انقلابی ژوند غوره پیژندوی گڼلی شی ، ځکه د هغوی په معرفی او پیژندنه کی کوم ځانگړی مصلحت او طرف نیونی ته څه اړه نه لیده کیږی او زموږ نیت هم پدغه لیکنه کی یواځی د هغه د شخصیت تجلیل او لمانځنه نده ، ځکه د گهیځ غوندی شخصیتونو پیژندنه یواځی د یوه فرد پیژندل ندی ، بلکی د یوه مکتب ، یوه نهضت ، تاریخ او د تولنی د شرایطو او اوضاع پیژندل دی .

گهیځ په دغه دواړو سنګرونو کی مبارزه کوله د بهرنی استعماری سازشونو او اسلام دښمنیو پر وړاندی مبارزه ، او د هیواد د ننه د وخت د نا مطلوبه بی ارادی او پلورل شوو حکامو او سره ښکیلاک له خوشامندو سره .

د ۱۳۵۱ لمریز چنګابس د ۱۱ نیټی د ۱۳ ګنی د څلورم مخ مضمون چی د «خراشیدګی زخم شد و مکروب گرفت» مضمون را اخلو چی د گهیځ داسلامی مبارزی، پاخه ایمان، تینګار، بی‌ساری‌جرئت اسلامی بصیرت او د رایت څرګندوی دی .

«چندین سال پیش وقتی حکومت با بعضی اقدامات ضد اسلامی توسل ورزید . دروازه مملکت بروی کلتور های‌استعماری گشوده شد ، بعضی مردم قد علم کرد او خواستند حکومت متوجه این خراشیدگی شود و نگذارد از آن زخم نا قابل التیامی در پیکر جامعه افغانی بمیان بیاید . اما در مقابل حکومت علماء را محبوس ساخت، احتساب را منع کرد به پولیس سفارش کرد شر ابخور مست را فقط به خانه اش برساند . به معلمین خارجی فرصت داد هر آنچه ایدیو لوژی و عقاید خود شان ایجاب میکند بجوانان تزریق کنند و به نماینده‌های استعمار موقع داد تاجریانات ضد ملی و ضد اسلامی را تخم گذاری کند .

بعداً مردم ملتفت گریدند که این خراشیدگی زخم شد ، باز هم سرو صدای براه انداختند اما حکومت‌با زور بگیرو ببند آنها رامنکوب و متفرق ساخت و نام آنرا نفوذ دست اجانب گذاشت و خود شانرا مشبوه الهویه خواند .

اینک بالاخره این زخم مکروب گرفت و همه جامعه را از ناحیه فساد عمومی بتشویش انداخت .

شاید آنانیکه امروز به سرقدرتند گناه این همه را بدوش اسلاف خو د اندازند و اخلاف شان به گردن کسانی که حتی امروز هم په علاج این مشکله نمی پردازند .

ولی درینجا ملت باید چه بکند ؟

آیا مسؤلیت افراد این جامعه که تمامیت ارضی و استقلال آنرا پدران شان به خون خود خریده اند برای حراست میراث پدران چیست ؟

نشستن و تماشا کردن ؟

اگر در نتیجه تماشا مکروبهای عضو فاسد شده بسایر اعضا برسد و لا علاج گردد در آنوقت شاید اولیای امور بگویند چطور کنم سهو و اشتباه نمود حالا کار از کار گذشته و امثال آن آیا این کلمات جبران همه خسارات را میکند و آیا باز میشود ورق تاریخ را پاره کرد و زمان را به عقب گردانند و هرچه را از نو شروع کرد . آیا افراد این جامعه مقابل آیندگان و خداوند باز پرس چه جواب دارند .

آیا آنها هم با همان کلماتیکه اهل قدرت در نظر دارند روز مبادا استعمال کند ، خودرا بتر ئه نموده میتوانند ؟

نی و به همان سبب استکه بعضی مردم میخواهند آنچه را که حکومتها در طول مدت تخریب نموده اند اصلاح نمایند ، و حکومت هنوز از وجود این زخم متعفن ، تجاهل نمود وطن دوستان رامیگیرد ومی بندد . . . حکومت باید بداند که نمیتوان دهن مردم را بست اگر

چند نفری را هم بگیرد صد ها و هزار ها مسلمان دیگر بر اعمال حکومت حرف میزنند . واگر بنا باشد که این جدال مبارزین مسلمان با حکومت خاتمه پذیرد این باید حکومت باشد که عقب نشینی کند عناصر و عمال خلاف مصالح ملی و اسلامی را از بین ببرد ، ومتیقین گردد که مسلمانان عقب نشینی نمیکنند.

و خواهی نه خواهی بالاخره تمام عوایقی را که در راه رسیدن به هدف پیش روی خود میابند می بردارند، خواه این عوایق جریانات مخالف مصالح اسلامی و ملی باشند و یا مامورین رسمی شان .»

ددی په څنګ کی ګهیځ د سیاسی مسایلو د تحلیل او سیاسی اصطلاحاتو په هکله هم مطالب خپرول .»

د ۱۳۵۱ لمریز په ۱۳ ګنه«کی روشنفکر کیست و منحرف کی» او همدارنګه په۱۷ ګنه کی د «مرتجع او مترقی» تر عنوانو نولاندی مضامینو کی پر سیاسی اصطلاحاتو او تعبیرونو نبه بحث‌شوی او سیاسی مفاهیم یی څیړلی دی . د کمونستانو جنایات او اسلام‌دښمنی یی د تاریخی مستندو دلایلو او ژوندیو بیلګو په سیوری کی‌ترځیړ- تی لاندی نیولی .

د ۱۳۵۱ لمریز په ۱۷ ګنه کی د «اسلام ومارکسیزم» په ۱۵ ګنه کی «نشرات کمونستهای روس درباره اسلام» ، په ۱۶ ګنه کی «نتیجه دوستی مصر و اسرائیل» په ۱۶ ګنه‌کی «شعبده بازی مارکیست- ها» مقالی د یادونی وړدی .

کهیځ او د هیوا د سیاسی حالات :

د ظاهر شاه‌لس کلنه نیم بنده د موکراسی‌اد بیلا بیلو سیاسی جریانونو د هځو او فعالیتونو داوج دوره ده ، کابل پوهنتون ښوونځی او مدارس د دغه فعالیتونو او هلوځلو د بهیر د موج او څپو مرکزونه وو .

د هر جریان پلویانو هڅه کوله چی د خپلو تبلیغاتی او فرهنگی فعالیتونو له مخی د ښوونځیو او پو هنځیو څوانان خپل جریان ته راکاږی، د جذب او جلب لړی په ډیر زور او قوت سره روانه وه .

په بیلا بیلو ورځوکی به د کابل ښار د سیاسی جریانونو مظاهرو متینگونو او مارشونو خو څاوه .

او دغسی به دهر جریان نشراتی ارگان‌د خپلو لیدرانو بیاینی او ویناوی خپرولی ، په غټو غټو تورو به یی د هغوی د بیاینو څنی جالب ټکی او مطالب چاپول ، نورو غیرگوندی جرایدو به هم ددغو پیښو او جریانونو په هکله را پور تاژونه او په زیاتره موواردوکی د خپلی پیلی پالیسی له مخی مطالب برابرول. د گهیځ اسلامی جریدی سره لدی چی د مسلمانو مبارزینو د مظاهری د جریان خبر او د ویناګوونکی د خبرو عمده ټکی یی خپرول خو لدی سره یی په مظاهره کی د هر جریان د مشرانو او وینا کوونکو د خبرو اساسی او مهم ټکی رانقلول ، له دینی موازینو اسلامی تشخص اوملی ښیګړو سره یی د هغوی نظریات او ویناوی پر تله کولی ، انحرافی ، الحادی او استعماری ارخونو ته یی گوته نیوه او پدغه اړه ئی په بشپړه توګه حقایق او واقعیتونه خپرول ، ددی په څنګ کی یی له نړیوالو حالاتو او د اسلامی آزادی ښوونکو نهضتونو دغور څنګ او مبارزی په

هکله هم مطالب خپرول .

د ګهیځ جریدی د خپرونو تیور یک ارخ :

ګهیځ د اسلام‌د سیاسی، اجتماعی، اقتصادی ، فرهنګی خط مشی په اړه پر له پسی ارځښتناک مطالب خپرول او د خپل محروم او مستضعف ولس د مسؤلانه اسلامی شعور دودی لپاره، پر علمی میتود تکیه در لوده .

له یوی خوا یی دژوند په هر ارخ کی د اسلامی نظام د جامعیت اوله بشری فطرت سره د دغه نظام د سمون او جوړښت په هکله مطالب خپرول ، اسلام پی د یوی ایډیو لوژی او دوران جوړوونکی سیاسی اقتصادی او تولنیز نظام په توګه مطرح کاوه او د بشریت د سوکالی او هوساینی لپاره پی د اسلامی نظام اساسات تشریح او تفسیرول . له نورو ځمکنیو نظامونو او مفکورو سره پی مقاسیه اوپر- تله کول . د الحادی او استعماری ایډیو لوژ یو او قدرتونو پر ماهیت پی مستنده او ژوندی ځیرنه کوله او دغه وړپی د یوی سوچه اسلامی‌تولنی د جوړ و لو لپاره د یو ذهنی‌ژغورنده انقلاب په لارکی رغنده او جوړوونکی مبارزه کوله .

هغه د غیر ذمه‌داره چغو او جذباتی نارو او شعارونو له لاری د یوه مثبت او بریمن او ښتون تمه نلرله ، بلکی د دغسی یوه ستر او ښتون لپاره پی د یوه ذهنی او فکری انقلاب په لارکی هلی ځلی او فرهنګی مبارزه‌کوله، ذهنی انقلاب ترتولو د مخه د یوه اصیل فرهنګ اوادب د ترویج او خپراوی له لاری منځته راتلی شی .

ځکه خو شهید ګهیځ په بنیادی توګه د دغه ډول ضرورتونو ،

غوښتنو او د حالاتو او شرایطو دژوری کتنی ، تحلیل او تجزیی وروسته خپله‌مبارزه او د جریدی تیوریکه برخه پریوه پاخه جامع اغیزمن فکری او انقلابی خط برابره کړی وه .

هغه یواځی دا دبی قواعدو او دژبی د قالب‌بندیو په چوکاټ کی ایسار پاته نشو، بلکی د خپلی ټولنی د اجتماعی، سیاسی، اقتصادی او فرهنگی موقعیت تحلیل، تجزیی او ارز یابی له لاری یی د جریدی مطالب برابرول .

هو ! د افغانستان د اسلامی ټولنی ، اسلامی امت او بین المللی حالاتو او مسایلو دامنی اړخ به نه وی چی گهیځ جریدی پری دخپلی اسلامی موضیعگیری او بصیرت له مخی رنا نه وی اچولی، او د گهیځ د قلمی همکارانو د قلم د توری وړانگی پری نه وی ځلیدلی .

هیڅکله هم د شخصی برداشت او ځانی گرایش له مخی د جریدی مطالب ندی راټول شوی ، بلکی د ټولنی د ښیگړو، ماضی، حال او استقبال او سیاسی معاشی حالات او وضعه یی د اسلامی روح او لیدله مخی څیړلی ده .

د بیلگی په توگه‌مود گهیځ جریدی د ځینو مضامینو سرلیکونه راخلو .

د ۱۳۵۱ لمریزپه ۶ گڼه کی د «سیاست شوروی در مقابل کشور های غربی». «کمونیزم او اسلامی ټولنی»

په ۸ - گڼه کی «په افغانستان کی د معارف تر انکشاف لاندی څه کیږی». په ۹ گڼه کی «سرنوشت درناک المان وبر لین‌یک نمونه ازهمفکری استعمار شرق و غرب ».

په ۱۰- گڼه کی «کمونیزم چیست» .
په ۱۵- گڼه کی : «چند کلمه پیرامون ثقافت اسلامی»
په ۲۰- گڼه کی «آیا با اخراج نظامیان شوروی از مصر انور- سادات کسب محبوبیت کرده .
په ۲۱- گڼه «دروبل استعمار».
«میلو نرها و مردم گرسنه»

د گهیځ جریدی ګټلی محبوبیت که له یوی خوا د علمی، ژوندنیو ، تیوریکه او انقلابی لیکنو نتیجه ده نو له بلی خوا په جریده کی دولس او پرګنو د دردونو او اجتماعی کړ او ونو انځورنی هم د دغه عام مقبولیت په برخه کی بی اغیزی ندی .

حالات او وخت تیریدنه پخپله د گهیځ د خپرونو اهمیت، ارځښت او غوره والی څرګندوی او څومره چی وخت تیریږی هومره د گهیځ جریدی کړی فرهنګی مبارزه او د منهاج الدین گهیځ مقاومت تینګار تدبر ، بصیرت او درایت نورهم ځلیږی او څرګندیږی .

دغا میانه مسؤلانه شعور دودی او عمومی احساس د بیداری په برخه کی د گهیځ نشرات پخپله یوځانګړی انقلاب دی .

هغه د خپلی تولنی او خلکو او ضاع او اطوار وته ژوره پاملرنه در لوده او د اخلاقی شجاعت اوریښتینی جرئت پرتکیه بی فعالیت کاوه . دژوندانه او حیات سمونه او تحول یقیناً د فرهنګ اوادبیاتو تر اصلاح او تحول پوری اړه لری، د همدغه آر له مخی گهیځ د یوه اصیل اسلامی فرهنګ او انقلابی ادبیاتو خپراوی د تولنیز مثبت

اوښتون اوسمون د پیل مرکزی نکته او محور غوره کړی ؤ .

په ۱۳۴۹ لمریز کی د هیواد د سرتا سری علماو وپرغوندو چی د کابل ښار دپلخشتی په جامع جومات کی روانی وی او په هیوادکی یی د کمونستانو پر فعالیتونو او د افغانستان د اسلامی تولنی په مقدساتو د هغوی د تیری پر خلاف مبارزه پیل کړی وه، د وخت د فاصد او پلورل شوی حکومت د وحشیانه حملی په هکله د ګهیځ انقلابی دریځ اوجرأ تمندانه موضعګیری چی «د جوزا څلورم» ترسرلیک لاندی ددغه ورځی د لما نځنی پخاطر د ۱۳۵۱ لمریز په ګټه کی تبصره کړی د هغه ورځی د لمانځنی په یاد کی یی د مسلمانوځوانانو د غونډی او مظاهری جریان هم خپور کړی دی لیکی :

. . . د جوزا په څلورمه نیټه مظاهره د مبارزو او مجاهدو ځوانانو له خوا د سهار په اتوبجود پو هنتون په ساحه کی شروع شوه، اوپس له مفصلو وینا وو څخه مظاهره چیانود ابن سینا او دارالمعلمین دښوونځیو په لوردښار خواتهحرکت وکړچی نومورې حرکت مبارکوکامو، آیاتونو او اسلامی شعارونو پوسیله ښکلی کړی شوی ؤ او په زرګونو خلک ورپسی روان وو، مظاهره کوونکی د پامیر سینما له لاری دمیوند په واټ کی د سپاهی ګمنام په لور په حرکت کی وو ،د سینما پامیر اوسپاهی ګمنام په واټونوکی ډیری جذابی اسلامی و بناوی و شوی چی د خلکو له خوا د «الله اکبر» او اسلام زنده باد په نارو استقبال کیدی ، بیا هغوی د ماپښین د فریضی دادا کولو لپاره د پلی خشتی مسجد ته ولاړل او هلته یی د خلکو او علماووپه وړاندی وینا وی وکړی ، بیاد ماپښین پردو بجود هغو علماوو او

خلکو سره یوځای شول چې ددی ورځې د تجلیل لپاره له لـرې ځایونو څخه راغلی وو .

بیاتول په ګډه د پل باغ عمومی په لوری روان شول ، کله چې د باغ عمومی پله ته ورسیدل ددوی حرکت د کلتور وزارت په لوری وه او کله چې نوموړی وزارت ته ورسیدل خلکو ته یې وویل: چې ای خلکو دغه تعمیر ستاسو په وینو آباد شوی مګرد تأسف او خواشینی ځای دلته دی چې له همدی بلډنګ څخه دبی خدایی فلمونه نشریږی ، لدی وروسته د پارک زر نګار غونډی ته ولاړل او مسلمانو ځوانانو وار په وار خپلې انقلابي ویناوی و اوروله»

د ویناکوونکو د خبرو د عمده ټکوله یادولو وروسته ګهیځ جریده په. نوټ کې لیکی : «هر هغـه حکـومت چـې نه غـواړی ټول اسلامی احکام جاری کړی که څه هم افرادي ظاهراً مسلمان وی د اسلام په اصطلاح غیر اسلامی بلل کیږی» .

د هیواد د محرمو او بیوزلو طبقو د ټولنیږی بنې او طبقاتی کشمکش بې عدالتی ، نا انډولی اونا برابـری په هکلـه چې د وخـت دبی کفایته رژیمونو د فاسد اداری نظام زیږ نده ده ګهیځ بیله ویری او ډاره پـدی اړه د «ملیـونر هـا و مـردم ګرسنـه» تـر سر لیـک لاندی لیکی .

ملت ګرسنه و فقیر بجسم ضعیفی میماند که برای گرفتن هر نوع مرض آماده باشد اصلا نان، لباس و مسکن از جمله آن ضروریات بنی آدم است کـه هـر منطـق وهـر نـوع استـدلال مقابـل آنهـا از پامی افتد .

ایا شخصی گرسنه بجز اینکه قرصی نانی داشته باشد به استدلالی سیر میشود ، یکپارچه لباس میتواند برهنه ای راپپوشاند یاصد دلیل ؟ !

وقتی خواستند مردم را زیر استعمار آورند ، اولتر آنها را فقیر میسازند و برای مردم فقیر که لقمه نانی نشان داده شد حاکمیت هرکس راقبول میکنندکه نان دارد .

ازمدتیست فریاد میکشم که بفکر مردم باشید ورنه دیگران آنها را اغوا میکنند ولی کسانیکه قدرت حکم و سرمایه بدست شان است آنقدر مست و مغرور هستند که نه گوش شان می شنود ونه گذارشات اطراف خود را می بینند .

یکبار دیگر باین وزراء ، باین سرمایه داران گوشزد میکنم که مملکت نزدیک به پرتگاه خطر رسیده و اگر آنها بزدوی بو ظایف خود ملتفت نشوند کار از کارمیگذرد .

چرا این حکمرانان و سر مایداران متوجه خطر نمیشود ، چرا نمی بیند که در هرات مردم اطفال خود را بخاطر لقمه نانی بر سرک میگذارند و میروند ، چرا خبر نیستند که در ایالت مرکزی و شمال شرقی برادران و خواهران شان از گرسنگی میمیرند ، چرا از گرسنگی مردم مزار و هزاران نفر قحطی زده که از میمنه و شبرغان به آنجا هجوم آورده اند بی خبری نشان میدهند ؟

چرا نمیتواند گندم گدایی را میان مردم درست تقسیم کنند ، چرا سرمایه سر مایداران قارون صفت را که از خون همین مردم جمع شده اند به نفع این مردم بکار نمی انداز د .

گهیځ د مبارزی په ډګرکی

هغه وخت چی د افغانستان اسلامی تولنه د خپل ستراتیژیک او حساس موقعیت له مخی د یوی سټری بد بختی او فاجعی ترجدی تهدید لاندی د فلاکت خواته لیږ دول کیده .

هغه وخت چی اسلامی افغانستان د بی کفایته او عیاشو واکمنو د غلطو سیاستونو په نتیجه کی د سره شکیلاک د وحشت د خونړی ښامار کومی ته ورټیل وهل کیده .

هغه وخت چی زمونږ د کران هیواد پرخلاف د استعمار د توطئو شازشونو او مانورو لومی خوریدی .
هو ! یو لوی تهدید او ستر خطر .

له بهرنه د استعمار د نفوذ تهدید او خطر ، او په هیواد کی دننه د فاسدو او خپلسرو حکامو دمنفی کړنو له امله د دغه خطر او تهدید د لاری او اړولو پالیسی او د ذهنیتونو د انتقال هڅی .

د فقر ، بی عدالتی، او نا برابری په نتیجه کی د پردیواستعماری مفکورو او ازمونو بهیر د افغانتسان د مسلمان او مظلوم ملت پر اوږو سخت دروند والی کاوه او د دغه ستر خطر او تهدید د فاجعی له تحقق سره مرسته .

منهاج الدین گهیځ پدغسی یوه تولنه کی او سیده ، هلته چی سیاست د زور او تزویر پرمسند تکیه کړی وه ، هلته چی له دین نه اخوندی تعبیر او مغرضانه برداشت ، او له دین سره د نا اهلهحکامو معاملی او برخورد د دین اصلی ، اجتماعی او انقلابی ریښتنی بڼه

همین حالا سر مایدارانی داریم که صد ها ملیون دالر پولی که بنام تجارت جمع کرده اند دربانکهای خارج به نفع شخصی شان میچرخد . و مردم نه تنها از گرسنگی می میرند بلکه تادم مرگ بچنگال های این انسانهای حیوان صفت و دهن های متعفن شانرا بر شارگهای خشکیده خود می مکد ؟

. . . . اگر سر مایداران ملتفت خطر نشوند اگر حکومت مست قدرت باشد تخریبکاران به نفع خود از وضع استفاد مینمایند .

به آنها نان واشتراکیت سرمایه و لباس و زندگی مرفه نشان میدهند طبعا سایر دلایل زیر پای مشاهدات عینی واقع میگردد .

. . . . بمنظور جلو گیری از فقر و تباهی مردم بینوا آیا ممکن نیست مقررات شرعی تطبیق گردد ، در صورتیکه حکومت نسبت به ضعف نتواند احکام اسلامی را عملی نماید دیگر چاره مردم ور هایی از فقر جز مرگ نخواهد بود وباید حکومت ملتفت باشد در صورتیکه آنها نخواهند امر خداوندیرا تطبیق نمایند، ضرور جواب این همه سکوت را و نتایج سوء آنرا به خداوند خواهد گفت و مسؤلیت مستقیم تباهی جامعه وگمراهی آنها که از ین راه بمیان می آید بدوش حکومت خواهد بود . . . . »

«نتیجه دوستی مصروشوروی» دا هغه مقاله ده چی د جریدی د ۱۳۵۱ لمریز په ۱۲ گڼه کی خپره شوی چی د یوی سیاسی تبصری بڼه لری او د مصر او روسیی پر دوستی !! ټرونونو ، راکړه ، ورکړه نظامی مرستو، وعدو او عملی قدم او روابطو په هکله مستند مطالب را نغښتل شوی او په پای کی یی له اسرائیلو سره د مصر په جګړه کی

د روسیی شیطانی موقف څیرلی ؛ او نړیوال په تیره مسلمان هیواد و نه د کمونیزم د دوستی ! مرستو ! او همکاری له ماهیت او استعماری هویت نه خبروی او هوشدار ورکوی .

(وضع پر هنتون قابل بررسی است) دا دیوه بل مضمون سرلیک دی چې د پوهنتون پر سیاسی او تعلیمی وضعه یې تبصره کړی ، د پوهنتون په اداری او تدریسی چاروکی یې دپردیو استعماری څوا- کونو لاس وهنوته گوته نیولی ، هلته یې د کمونستا نو پیشرمانه فعالیتونو ته اشاره کړی او د مسلطی وضعی د دوام په صورت کی یې حالات بحرانی او راتلونکی تیاره او خطرناکه ښودلی ده .

(دروبل استعمار) تر عنوان لاندی د ۱۳۵۱ لمریز په شلمه گڼه کی یو مضمون خپور شوی چې د روس پر استعماری تجارت بحث شوی، د دریمی نړی د هیوادونو دمحصولاتو او اومو موادو په لو- تمار او په مقابل کی پر هغوی د بې گټی غیر ضروری مصنوعاتو تحمیل څیرل شوی او د اثابته شوی چې د روسی د مرستو پالیسی دزاړه استعمار او امپر یالیزم څخه څوځلی مضره ده . د اسلامی مفکرینو او مشاهیر ولکه شهید امت سید قطب او علامه مودوی گڼې تیوریک او انقلابی لیکنې یې پرپښتو او دری ژباړلی او په جریده کی خپری کړیدی .

د اسلامی سوسیالیزم شعار !!!

یو وخت وه چې د اسلامی سوسیالیزم په نامه د څینو اسلامی هیواد و ځما مدارانو اوگوندونو له خوا یولړ حرکتونه روان وو .

څینو سوسیالیزم د اقتصادی کړنلاری په توگه تائیداوه ، څینو

به دین اسلام او معیشت سوسیالیزم شعار ورکا وه .

څینو به د اسلام او سوسیالیزم تر منځ د یو والی منصوبې وړاندی کولی او څینو نوروبه سوسیالیزم او اسلام دواړه د خپل جریان د خط مشی په توګه معرفی کول .

زموږ په هیواد کی هم دغه ډول افکار او جریانونه روان ؤ ، د دغه حرکت پر خلاف چې د اسلام سره د مقابلې او دښمنی بیل رنګ او نیرنګ ګډل کیده د ګهیځ جریدی بیا هم د دغه حربی پر وړاندی په مبارزه لاس پوری کړ او د دغه توطئی په مقابل کی یې د خپل اسلامی بصیرت او فقاهت له مخی بشپړاو هر اړ خیز توضحیات او خپرونی وکړی .

پدغه لارکی د ګهیځ د فرهنګ مبارزی له ګډو خپرونو یواځی د وو مقالوته د بیلګی په توګه اشاره کووه د ۱۳۵۰ لمریز د قوس میاشتی د ۲۱ نیټی په ګډه کی لیکی !

«جریده پیام وجدان در شماره اخیر خود (شنبه ۱۵ قوس) سرمقاله ای داشت که حاوی یک سلسله مطالب درباره جایز قراردادن سوسیالیزم و کمونیزم در یک کشور اسلامی بود گمان میکنم نویسنده سرمقاله از جمله کسانی باشد که عقیده زیاد به (اجتهادهای غیر موقوته در دین) دارند و کوشش کرده است که به عنوان (تقاضای عصر و زمانه) با مجاز قراردادن شیوع سوسیالیزم دریک کشور اسلامی اجتهادی برای اقناع خود بکند ، ولی ندانسته است این اجتهادش (!) جز برای خودش برای دیگران قابل پیروی نیست .

زیرا اگر اینوع اجتهاد مجاز قرارداده شود امکان دارد بعضی مجتهدین ! زمین های بهشت راهم در دنیا بالای مسلمانان بفروش برسانند .

نو یسنده سرمقاله پیام و جدان کوشش کرده است بمردم بفهماند که وجود یک رژیم کمونستی دریک کشور اسلامی مخالف اساسات اسلام نیست و مردم ما بنا حق علیه فعالیت های کمونستی در افغانستان غوغا بلند کرده اند وبرای ثبوت این ادعای خود مثالهای از مسلمانانی ذکر کرده است که رژیم های کمونستی چین و شوروی و رژیم های سوسیالستی ممالک عربی و غیر عربی زندگی میکند . وبمراسم مذهبی خود نیز آزادانه میپردازند !!

باید گفت . مسلمانانیکه درکشور های کمونستی مانند شوروی و چین تحت رژیم کمونیزم زندگی میکند ، آنها بصورتد او طلبانه (مثل نوسینده سرمقاله پیام وجدان) رژیم کمونستی را نپذیر فته اند بلکه این رژیم بقوت برچه و تانک بالای آنها تحمیل گردیده است و مجبوراًدر کشورهای مذکور زندگیمیکنند اقای نویسنده سرمقاله پیام و جدان فراموش کرده که در مدت چهل سال در شوروی مساجد مسدو د بوده و مسلمانها حق نداشتند که بصورت آزادانه بعبادت پروردگار خود بپردازند .

. . . . اگر نویسنده سر مقاله پیام وجدانکو چکترین معلوماتی درین موضوعات میداشت شاید اینقدر چشمپوشیده این الزام بزرگ را بر ملل مسلمان عرب وارد نمی نمود که آنها در حال اسلامیت رژیم های سوسیاستی را هم پذیر فته اند ، زیرا هرکس میداند که سوسیالیزم

مرحله اول کمونیزم است و اصول کمونیزم دین و دیانت واعتقاد بخداوند و پیغمبران و کتب سماوی رانفی میکند ، و آنها یکه میخواهند (کمونیزم متدین و معتقد بخدا (!!) را بوجود بیا ورند این ابتکار ناشی از دماغ های جنون زده خود شان وکاریست که حتی خود کمونیزم باآن موافقه ندارد و تجربه ایست که حتماً بضرر تجربه کننده تمام خواهد شد ویک ملت مسلمان هیچگا شوق چنین تجربه خطرناکی را نمیکند .

. . . . نویسنده سرمقاله پیام وجدان اینقدر نفهمیده که هدف از از بوجود آمدن یک حزب کمونست در یک کشور چیست ویا اینکه فهمیده و عملاً به چنین اجتها دی ! دست زده است .

اگر نفهمیده باشد ما به ایشان می فهمانیم که وقتی یک حزب سیاسی بنام کمونست دریک کشور بوجود می آید هدف آن بدست آوردن زمام امور مملکت بو سایل ممکنه میباشد ، ولو این وسایل از نوع تو طئه ودسیسه ها هم باشد ، و وقتی زمام را بدست آورد همه چیز های را که مانع تطبیق اصول و انکشاف ایدیو لوژی آن گفته میشود از بین میبرند و بجای آن اصول و ایدیو لوژی کمونستی را جاگزین میگرداند . و در کشور یکه زمام آن بدست کمونست ها باشد اینکار حدود و ثغوری ندارد ، شاید در دنیا کمتر نظیری داشته باشد که برعکس دیگر احزاب سیاسی وقتی یک حزب کمونست زمام امور کشور را در دست گرفته باز آنرا بمیل خود از دست داده باشد ویا بدیگر احزاب سیاسی فرصت فعالیت و حتی موجودیت را باقی گذاشته باشد .

اصول اسلام عزیز غیراز آن است که نویسنده‌سرمقاله‌پیام وجدان فکر کرده است اگر نویسنده در اساسات اسلام مطالعه میداشت خوا مخوا باید میگفت اصول اسلامی برای بشریت بمراتب اجتماعی ترو عادلانه تر از کمونیزم و سوسیالیزم است ، باید در یک کشوراسلامی اصول اسلامی بصورت صحیح عملی‌شود و دولت و مردم افغانستان درین راه وظایف و مسؤلیت های مشترک دارند واگر کمونست های جهان اصول اسلامی را عملی کنند نتیجه آن بمراتب بهتر از اصول کمونیزم خواهد بود ، قابل افسوس اینست که‌جریده بنام پیام وجدان چیزی را مینویسد. و کوشش میکند که با تعبیرات غلط و غرض الود و برای خوشنودی چند نفری این نوشته خود را رنگ اسلامی‌وشرعی نیز بزند . پس در اینصورت بجز اینکه انسان فکر کند این (وجدان) هم‌از جمله و جدا نهای گم کرده راه است دیگر چه تصوری میتواند؟

در حصه اینکه نویسنده سر مقاله پرسیده است که بین‌کفر شرقی و غربی چه فرق است ؟ باید گفت که این سوال یک سوال بسیاربی مردود و بی منطق است زیرا هیچکس نگفته است که مردم ما کفر غربی را انتخاب کنند ، بلکه مسلمان حقیقی هر دو کفر را تردید میکنند و میخواهندکه برای همیش مسلمان باشند و این تنها نویسنده پیام وجدان و امثال اوست که میخواهند خواهی نخواهی یک کفر باید درین مملکت شایع شود و با مطرح نمودن اینگونه سوالهای غرض الود و بی لزوم که خیانت مستقیم بدین ومملکت گفته میشود اذهان مردم را بنفع کفر شرقی مغشوش نمایند.» د ۱۳۵۱ لمریز د ثور د ۲٤ نیټی په ګنه کی د (بیاهم اسلامی سوسیالیزم) تر عنوان

لاندی لیکی :

«که څه‌هم‌پدغه موضوع کی په زړه پوری خپرونی شویدی‌اویقیں لرو چی کران لوستونکی به له حقیقت نه پوره خبروی ، خولدی کیله چی موضوع بیاهم را پر سیره شویده موږ هم لنډ غوندی نظر وربانډی اچوو .

تر ټولو مخکی دا خبره باید وکړو چی د سوسیالیزم د تاریخی تقدم په نظر کی نیولو سره دا خبره باید ومنو چی د معاصر سوسیالییزم لوی طراح کارل مارکس یهودی دی چی بیا دده شاګرد او منونکی لینن دده تیوری‌ته د عمل جامه ورو اغوستله، نواوس دا پوښتنه باید وکړو چی کارل مارکس چیرته ددی خبری منته کړیده او یا نه یی وکړی چی‌دده له مغز و څخه را څخیدلی نظریه د کوم‌آسمانی مذهب سره یوځای شی ، آیا مارکس له مذهب سره په تمامه معنی مجادله او محاربه اعلان کړی نده، آیا مذهب یی د ملتونو افیون ندی بللی آیا د مذهب منته نی په هر رنګ او څیره کی چی وی ارتجاع نده ښودلی ، نو څرنګه کیدی شی چی پدغو اساساتو بنا شوی سوسیالیزم د اسلام سره یو ځای شی او یو مشترک سیستم ورڅخه جوړ شی که داسی وی نو د مارکس د وینا په اساس مو په سوسیالیزم کی افیون ګډ کړل ، او یو افیونی سوسیالیزم مو ورڅخه جوړ کړ .

په دوهمه مرحله کی آیا مسلمانان پدی خبره باندی کلک ایمان نلری چی اسلام مکمل ، جامع او بس کیدونکی نظام دی ، آیا پدی خبره باندی خبر نه یاست چی اسلام الهی برنامه او سوسیالیزم مطلقه بشری او مادی فلسفه او برنامه ده، آیا اسلام ته نیمګړی او

او یا نه پس کیدونکی ویل د کفر معنا نلری .

داسی دیر احکام شته چی بشری علوم او فلسفی یی اوس د اوباسی خو اسلام موږ ته څورلس سوه کا له مخکی نبودلی دی نو باید چی د اسلام عظمت او جامعیت ته لا تسلیم شو .

اسلام هیڅکله د سر ما یو کنز گرځول او جمع کول پداسی توگه روانه بولی چی د خدای حقوق ورڅخه ادانشی ، او یاد سائلانو او محرومانو حقوق پوره نشی ، همدارنگه اسلام دا اجازه نه ورکوی چی په ناروا او نامشروعه لارو دیری ځمکی واخیستل شی او په زړه پوری گټه تری وانه خیستل شی ، خو دا دول لارښوونی چی شاید څه ناڅه او ظاهراً په سوسیالستی مادی او الحادی نظام کی هم موجود وی هیڅکله ددی سبب نه کیږی چی په اسلام کی دننه بیا سوسیالیزم وغواړو ، بلکی د دا رنگه اصلاحاتو را وستو لپاره باید پخپله د اسلام نه مننه وکړو او خپلی فردی ، اجتماعی او اقتصادی چاری وربانده برابری کړو نه داچی اسلام ټیمگړی وبولواو سوسیالیزم ور سره پیوند کړو ...»

د ۱۳۵۰ لمریز د عقرب د میاشتی د ۱۶ نیټی په ګڼه کی د روس د جاسوسی د شیاطنی شبکی کا - جی - بی د تخریبی فعالیتونو او توطئو په هکله یو مضمون خپور شوی چی په پیل کی یی دامی کښل شویدی :

«خوانندگان محترم از دیر زمان درباره فعالیت سازمان جاسوسی (سی آی دی)پولیس خفیه بین المللی انگلیس معلومات دارند که چگونه بنام لازنس ها وغیره در ممالک غیر اروپا یی به جاسوسی و حتی

اغتشاشات پرداختند ، و درین اواخر اعمال (سی آی ای) امریکا را مشاهده نمودند که در ممالک برضد تمامیت ملی شان فعالیت نمودند وهنوز هم درهر جا شبحی از آنها را میتوان انتظار داشت در پهلوی اینها بلکه قویتر و به دایره های وسیع تر سازمان جاسوسی روسیه شوروی نیز موجود است که در ممالک عقب مانده پیش آهنگ اغتشاشات و یک سلسله کودتا ها است و بنفع سوسیال امپریالیزم کار میکند و علاوه برآن از معادن ، نقاط سوق الجیشی ، نقاط صنعتی که میتوان از آن طریق کودتاراسربراه نمود به مراکزخود خبرمیدهد و در جهت ترور شخصیتهای اسلامی وضد استعمار شوری فعالیت مینمایند.»

دغه مضمون چې د جریدی دوه مخه پری ډک شویدی د کا جی بی د جاسوسي د شبکی پرتشکیلاتو ، د روسی د ننه او بهر د هغو په فعالیتونو او تولو ارخونو خبری شوی په تیره په دریمه نړی او اسلامی هیوادو کی د کا جی بی له تخریبی فعالیتونو پرده پورته شوی او ښودل شویده چې د کرملین واکداران څه ورډ خپلو دیپلو ماتانو او د تجارتی مرکزونو او سفارتخانو د غړو له لاری چې تول بی د کا جی بی د شبکی سره تړلی دي په بهرنیو هیوادکی د مغلوماتو په را تولولو تخریب، ترور او توطئو په کار اچولو لګیادی.په همدغه ګډه کی د «شواهد» ترعنوان لاندی یو لنډ مطلب خپور شوی چې یوه برخه یې را نقلوو .

موږ به لیکل چې نیشلزم د کمونیزم او سوسیالیزم مل دی ، خو خلکو به راته تندی تر یو اوه . د پوهنتون په بحرانی اوضاعوو کی ولیدل شوه چې تول یوی خواته شوی وو .

۲ - موږ پخوا دا پوښتنه کړی وه چې مشر خانصاحب دلته څه کوی؟ اوریدل موچې میلمه دی او لهمیلمه نه داسې پوښتنې ندی پکار خو د عقرب په (٦) یې د ښرک خوا ته ځان وښود . . .»

د ګهیځ جریدی غیر موقوته خپرونی :

ګهیځ د او نیزی جریدی په څنګ کې وخت پروخت نور اسلامی کتابونه او رسالی هم خپرولی . ددغه کتابونو او رسالو زیاته برخه د اسلامی مفکرینو د آثارو پښتو او دری ژباړه وه چې د ګهیځ دا داری له خوا چاپ شویدي. استاد عشرتی لیکی: «این جریده (ګهیځ) درپهلوی نشرات ارزشمند اسلامی به نشر کتابها و رساله‌ها نیز می‌پردازد ، ترجمه فی ظلال القران را آغاز میکند ، ولی این آرزو مندی با شهادت ګهیځ جامه عمل نمی پوشد ګهیځ در پهلوی نشرات این جریده بیست و- چند رساله نیز بچاپ میرساند .» د هغو کتابونو په هکله چې د ګهیځ اداری خپاره کړی دغه لاندی کتابونه زموږ په یاد دی .

۱ - د کتا نوم : په اندو نیز یا کی څه تیر شوی .
لیکونکی : عبدالحمید صدیقی .
ژباړونکی : ک - ل مستعان.
کچه : ۱۲ په ۱۷ سم.
مخونه : ۳۱ .
خپریدوځای : شاهین برقی پریس پیښور
موضوع : په اند و نیزیا کی د کمونیزم اغتشاش او د کمونستانو پر وحشت او غداری بحث شوی او د روسی له استعماری او پراختیا- غوښتونکی سیاست نه پرده پورته شویده

مسخه کړی وه .

هلته چې ځنې د کمونیزم د خیالی جنت نغاروته هوسیدل او ددغه خوږوز هرو اوریدلی مزی ته یې خوله اوبه اوبه کیده او لاړې ځار له .

ځینو د خپلو امیدونو مزی د واشنګټن ، لندن ، او پاریس تر استکبارې برجونو پورې ترلی وو ...

ځینو د بې تفاوتی په سمندر کې غوپې وهلې ، له چا سره یواځې د خپل ځان د راحت او قدرت سوال مطرح ؤ ، او ځینې که پوهیدل هم ځان یې ناکاره او دم یې غنیمت ګڼلی ؤ او د :"پهلوان زنده خوش است". مقولې تر مخه یې له ژوند او حالاتو سره معامله کوله .

د هیواد د بربادی اورا روانی فاجعې له پیلا می سره متابلې او د خپلواکی د تهدید او خطر له سازشونو او ما نورو سره د یوه کوټلی مقاومت لپاره شهید منهاج الدین «گهیځ» په همدغه سختو شرایطو او حیاتی شیبوکی د تحریک د الهی ارمانونو د تحقق په لارکی راولاړ شو، د مبارزی په میدان کی په نره ودرید دیوه فکری او فرهنګی سنګر بنسټ یې کیښود او د منزل په لوریې خپلې لاری ته دوام ورکړ .

په هیواد کی د انحرافی او استعماری مفکورو وده او خپرا وی .

د افغانستان له نیمی پیړی نه زیاتی زمانی زما مداران د شرقی او غربی استکبار په منګولو کی داسی لوبیدلی چې وخت پر وخت یې د ملت لپاره بیله فاجعو او مصیبونو بل څه ندی پرې ایښی، او د افغانستان د مسلمان او مظلوم ملت پر سریې له بنکیلا ګګرو سره د دول دول سودا بازی شرمیدلی پروګرامونه پرمخ اچولی، دغه حکام

• • •

۲ ـ د کتاب نوم : په سمرقند او بخارا کی څه تیر شوی .
لیکونکی : عبدالکریم عابد.
ژباړونکی : ک ـ ل مستعان.
کچه : ۱۲ په ۱۷ سم .
مخونه : ۳۲.
د خپریدو ځای : شاهین پرنټینګ پریس پیښور.
موضوع : د روسانو له خوا د سمرقند او بخارا د نیولو پیښی څیړل شوی او له اسلام او مسلمانانو سره د هغوی د وحشیانه اعمالو یادونه شوی او د کمونیزم د استعماری پالیسی غداری او اسلام دښمنی نه بحث شویدی .

• • •

۳ ـ د کتاب نوم : څو اسلامی درسونه.
مؤلف : سید ابو الاعلی مودودی
ژباړونکی : مستعان.
خپروونکی : د گهیځ جریده.
د خپریدو ځای : شاهین پریس پیښور .
کچه : ۱۲ په ۱۸ سم.
مخونه : ۷۵.
موضوع : د مسلمانانو دفکری غلامی او د هغو اسباب،
: رنځور ملتونه ، غربی مدنیت د خود کشی په مرحله کی، زموږ رنځونه او د هغو درمل

تر سرلیکونو لاندی مطالبو په هکله تحقیق شوی او مسلمانانو ته یی د اسلام د مجد او عظمت د بیا را ژوندی کولو لپاره بیلا بیل درسونه خپاره کړیدی .

• • •

٤ - د کتاب نوم : څو اسلامی درسونه .
مؤلف : شهید سید قطب .
خپرونکی : د گهیځ جریده .
دخپریدوځای : شاهین پرنټینگ پریس پیښور.
کچه : ۱۲ په ۱۸ سم .
مخونه : ۹٦.
موضوع : اسلامی مبارزه د عقیدی په قوت ولاړه ده ، آزاده دنیا ، اسلامی فتوحات د څه لپاره دی آیا مسلمانان متعصب دی، اسلام او استعمار، د اسلامی مبارزی اصول د اسلام او طواغیت د ذلت روحیه تر سرلیکونو لاندی مطالبو په هکله بحث او تحقیق شوی .

• • •

٥ - د کتاب نوم : د اسلام سیاسی نظریه.
مؤلف : سید ابو الاعلی مودودی[7]
ژباړونکی : ک - ل مستعان.
دخپریدوځای : شاهین برقی پریس پیښور.
کچه : ۱۲ په ۱۷ سم.
مخونه : ۵۵ .

موضوع : د اسلام له نظره یې د اجتماع سیاسی شکل او تشکل څېړلی او دا اسلامی نظام په هکله یې بحث کړی .

● ● ●

۶ - دکتاب‌نوم : په راتلونکی اسلامی نړی جوړولوکی‌دزد - کوونکو اغیزه

مؤلف : سید ابو الاعلی مودودی[۲]

ژباړونکی : خاتول .

خپرونکی : د گهیځ اداره .

دخپریدوځای‌اوکال : د ۱۳۵۰ لمریز د عقرب ۲۳ دولتی‌مطبعه.

کچه : ۱۵ په ۲۱ سم.

مخونه : ۲۰۱ .

موضوع : د اسلامی ایډیولوژی په رنا کی د ځوانانو روزل څېړل شوی.

همدارنگه‌اقتصاد اسلامی، «سیاست اقتصادی در اسلام»، حکومت فردو اجتماع»، او گهیځ «رسالی چې دوه ورستی یې ترجمی دی هم خپړی کړیدی .

شهید گهیځ د یوی‌میاشنیزی‌مجلی دخپریدونیت‌هم درلود ، مقدماتی چاری یې [illegible] بشپړی کړی‌وی خو د هغه‌په شهادت دغه ارزو [illegible] د عمل جامه وانه غوستله .

دگهیځ شهادت

استاد عشرتی لیکی :

گهیځ آتشی بود سوزنده که تاقصر کرملین زبانه میکشید . ولی باوجودیکه در هر هفته چندین نامه تهدید آمیز رامی گرفتیم ، اما شهامت منهاج الدین شهید بود که برادران را حوصله مبارزه می بخشید .

آنشب شب برات بود و ماه سنبله من و گهیځ نماز شام را در مسجد یکه پهلوی خانه او قراردارد ادأ نموده مرا دعوت نمود تا در خانه او طعام صرف کنم ولی پافشاری من این بود تابخانه مارفته نان شب را انجاصرف کنیم ولی بالاخره فیصله چنین شد تاهر یک بخانه خود نان خورده ووقتی برای ادای نماز حاضر گردیم مضامین گهیځ را ترتیب خواهیم داد . بعد از صرف نان وقتی برای ادای نماز وارد جاده عمومی گردیدیم، دیدم سه نفر به شتاب از سرک فرعی خانه او که بین خانه او و حکومت چاردهی قرار دارد خودرا به موتر جیپی انداخته و موتر بسرعت حرکت کرد، من به تشویش عجیب وارد سرک فرعی گردیده با پسرودختر گهیځ برخوردم پرسیدم چه شده گفتند پدرم را به گلوله زد ند ؟

من عجله کرده و از نوکر یوالی حکومتی په خلیل ابوی والی کابل تیلفون کرده گفتم :

من از حکومت چاردهی حرف میزنم ، عجله کنید گهیځ را کشتند وی جواب داد خوب موفق شدند .

و . . . . ابوی سخن را قطع نمود فهیدم که سخن از چه

قرار است ومن واپس‌خود را نزدگهیخ رسانیده وبزحمت‌موتری رابدست آوردیم و گهیخ را به شفاخانه انتقال دادیم من در پهلوی اور قرار دا شتم در حالیکه از قلب او خون فواره میکرد فقط کلمه الله الله ورد زبان او بود و با این کلمه جان بحق تسلیم کرد .

انا لله وانا اليه راجعون

تیری لا دا چی د هغه دجسد په ترور هم د وخت فاسد حکومت دریغه ونکړه ، په هغه شپه کی یی بیله کومی پوښتنی او گرویزنی د حکومتی موترو پواسطه خان آبادته یووړ .

د میثاق خون مجله د ۱۳٦۰ لمریز په ۱۲ گڼه کی لیکی :

. . . فرمانروایان خود فروخته وضعیف النفس کابل که تبسم برژنف را برهر چه در دنیا وما فیها بود ترجیح میدادند وبه هیچ بهایی نمیخواستند گرد ملال برپیشانی فرمانروایان کرملین بنشیند توطئه بی شرمانه وغیرانسانی مسکوراکه جهت از میان بردن گهیخ طرح شده بود صحه گذاشتند و موافقه کردند تا خود و یادارانشان هر چه زودتر از تیغ زبان و قلم وی آسوده گردند گرچه این نقشه شوم و خجلت آفرین در حضور نور احمد اعتمادي کشیده شده بود، لیکن مال اندیشی وزیر کی او و روس ها ایجاب میکرد تاسردار مغرور و خودکامه وقت (عبدالولی) که برون از ارگ همه کار ها را در اختیار داشت نیز در جریان قرار دهند و توافقش را فراهم سازند ، بنابرین ده روز قبل از شهادت گهیخ عبدالولی به شوروی دعوت شد و مدت یگهفته را در آن کشور سپری کرد . هنوز دوسه روز از برگشت وی به کابل نگذشته بود که شامگاهی از شب های سنبله

۱۳۵۱ برق کوچه و خانه گهیځ خاموش گردید و «او بلوف» سکرتر روس در کابل با دو نفر از افراد پولیس مخفی وارد منزل گهیځ شدند وپس از اندک مشاجره ای اورا هدف گلوله قراردادند و برای اینکه راز شان از پرده برون نیفتد بر دو نفر مهمانان وی نیز رحم نکرده همه را به شهادت رسانیدند و باخیالی راحت و مطمئن توسط جیپ سفارت روس راهی سفارت شدند .

شهادت وی بحیث اولین قربانی شیفتگان راه حق و حقیقت هنگامه خاصی برپا کرد و احساس خشم و نفرت مردم رابر انگیخت تاپدانند چه دستی ناپاکی سینه پاک این فرزند انقلابی و هدفمند اسلام را شگافت و اورا از پادر آورد . اما هر قدر زمان میگذشت امید مردم برياس می انجامید و سر انجام برهمگان روشن شد که چشمداشت شان درین زمینه بیهوده است و دستگاهی که جویای چگونگی ماجرا شود خود درین توطئه دست دارند .

بدین ترتیب زندگی مردی پایان یافت که نخستین بار بحیث پاسدار اسلام در مطبوعات کشور عرض وجودکرد وباروحی سرشار از ایمان در برابر دشمنان دین و عقیده اش رزمید شرافتمندانه وسرافراز به سرای جاوید شتافت .

روحش شادو یادش گرامی باد .

د (جبر تاریخ یا شلاق ترور) د کتاب په ۱۲۵ مخ کی لیکی:

. . . . ساعت شام ۷ سپتمبر ۱۹۷۲ شش نفر از اعضای سفارت روسیه به خانه منهاج الدین گهیځ وارد شدند ، ازینکه وی بمبارزه شدید ضد روسی دست زده بود ، چندین بار قبلاً تهدید شده بود تا از

فعالیت های خود دست بکشد اما این امر برای گهیخ قابل قبول نبود . . . . ویرا بقتل رسانیدند ، قتل گهیخ برای این نبود که وی را نابود نمایند بلکه ازین راه میخواستند که دیگر مخالفین روسیه را نیز بصورت تهدید کنند که مرگ بدنبال آنها نیز امدنی است .

تحقیقات بالستکی بعدی نشان داد مرمی که گهیخ را بقتل رسانیده از اسلحه ساخت شوروی بیرون آمده امادستگاه فاسد ظاهر-شاهی که توسط پرچمی ها و خلقی ها تحت نفوذ آورده شده بود به موضوع اعتنانکرد .

بعد از قتل گهیخ سفیر روسیه در کابل (سرجی پترویچ کیکتیف) بدون کدام وظیفه رسمی و برنامه از کابل خارج شد ، وی یک عضو شناخته شده سازمان کا جی بی بود که در سالهای ۱۹٤۸ و ۱۹٤۹ در ترکیه و درسالهای ۱۹۵۰ - ۱۹۵٤ در مصر و از سال ۱۹۵۵-۱۹۶۱ در لبنان فعالیت‌های ترور سیستی و تخریبی نمایندگان کاجی-بی را تنظیم می نمود ، ووی بحیث سفیر روسیه در افغانستان نیز بهمین منظور فرستاده شده بود و بالاخیر در ۱۲ دسمبر ۱۹۷۲ بحیث سفیر روسیه در مراکش مقرر گردید .

افغانستان در زیر سلطه شوروی کتاب په ۸۱-۸۲مخونوکی لیکل شویدی :

. . . . مهمترین هفته نامه ی دینی که با این گروهها پیوند داشت، نام این هفته نامه گهیخ (صبح) وسر د پیرو ناشرآن منهاج - الدین گهیخ بود که درسال ۱۹٦۸ به انتشار این هفته نامه پرداخت گهیخ از مخالفین سرسخت کمونیسم بود ، و از هر نوع کوشش در

بی اعتبار کردن کمونیسم و کی جی بی خود داری نمیکرد و همچنین درنشریه ای ماهانه ای به نام اسلام نیز درکمال شدت با آنها مبارزه میکرد .

قبل از آن نشریه های کابل فقط از سیا وامریکا انتقاد میکرد گیهئ علاوه برین به تبلیغات ضد اسلامی که از سوی شورویها منتشر میشد پاسخ میداد .

پس از تهدید های مکرر بالاخره گهیئ ۷ سپتامبر ۱۹۷۲ در خانه خود همراه مهمانانش بقتل رسید . مردم کابل گناه این قتل را بگردن کی جی بی گذاشتند این قتل موجب اعتراض همگان شد ، و از مطبوعات افغانستان نیز فراتررفت بسیاری از روز نامه های مسلمان درخاورمیانه سفیر شوروی درکابل سرجی کیکتیف را مسوول دا نسته، نوشتند که او دستور ترور گهیئ را صادر کرده‌بود .

داکتر حقشناس د (د سایس و جنایات روس در افغانستان از . . . . .) په ٤٤٦ مخ کی لیکي :

با آغاز نهضت اسلامی در پوهنتون کابل و فعالیت های آزادو گسترده کمونست ها در کشور مرحوم گهیئ پیکار جوی شجاع و مسلمان با جناب مولوی صاحب خالص و مولوی صاحب عبدالرب خان احدی مرحوم و تعداد دیگری از علمای جید کشور هسته دیگری را در خارج از پوهنتون در چوکات نهضت اسلامی بوجود آوردند ، که قرار گفته مولوی صاحب خالص «توابین» نا میده می شد ، مرحوم گهیئ باروحیه سرشار از ایمان و عشق بخدا و توسط

جریده ای که انتشار میداد در برابر کمونیزم و فساد مردانه می‌زر میدو از جنایات روسها و مزدوران شان در افغانستان پرده بر میداشت . آزارو اذیت د ستگا حاکم و تهدید پولیس کی جی بی هیچکدام بزعزم استوار او خلل وارد نمیکرد و باکمال شهامت و پایداری مبارزاتش را ادامه میداد ، تا آنکه در برج سنبله ۱۳۵۱ بوسیله کی ، جی ، بی و همکاری مسؤلین فاسد به شهادت رسید.

د گهیځ له شهادت او د جریدی له دوه نیم میاشتنی توقف وروسته د ۱۳۵۱ لمریز د قوس په ۲۶ نیټه د مولوی عبدالرب احدی وردک په امتیاز "گهیځ" جریده بیا خپره شوه په لومړی مخ کی د (تراژیدی شهادت مرحوم گهیځ) تر عنوان لاندی لیکی :

واقعه غم انگیز مرحوم مغفور فاضل دانشمند الحاج منهاج‌الدین گهیځ صاحب امتیاز این جریده شریفه که تفصیل آنرا در وقت حدوث این فاجعه دردانگیز درصفحات جراید مطالعه کرده بودید از جمله جنایات تکان دهنده ایست که نظیر آن در کشور ما کمتر بمشاهده رسیده . مرحوم گهیځ در شب جمعه در منزل خود مقر ولسوالی چاردهی توسط یکدسته مسلح از دشمنان اسلام و افغانستان با فیر تفنگچه در حالی به شهادت رسید که با دو نفر مهمان خود مصروف صحبت و صرف غذایی شب بود . چون د سیسته خیلی دقیقانه طرح شده بود اجازه نمیداد که هیچ مشاهدی از جریان قتل زنده بماند لذا قاتلان خونخوار بر مهمانان مرحوم گهیځ نیز ترحم نه نموده آنها را نیز به شهادت رساندند.

کسانیکه از مبارزات خستگی نا پذیر گهیځ بر علیه دشمنان

اسلام و افغانستان خبردارند و خصوصاً با در نظر گرفتن چند ماه اخیر که ناشی از حملات مسلحانه دسته های مخالف اسلام به جوانان مسلمان بود ، ابداً نمی توانند باورکنند که قتل مرحوم گهیځ یک قتل تصادفی و عادی باشد ، یاتوسط جنایتکارانی صورت گرفته باشد که معمولاً بغرض غصب پول و مال مردم به خونریزهای ناحق اقدام میکنند ، چه نه مرحوم گهیځ در منزل خود مال و دولتی داشت ونه قاتلان چیزی مال باخود برده اند .

قتل مرحوم گهیځ همانطوریکه نمایشگربدامنی شدید وبی سابقه در پایتخت کشور وبی نظمی در دستگاه حاکمه است، ناشی از عدم ارزیابی صحیح دستگاه حکومت از وضع جریانات ضد اسلامی و ضد ملی درکشور است که اخیراً با استفاده از ضعف وعدم اقتدار حکومتها پیوسته در تلاش رشد وانکشاف بنظر میرسد .

مرحوم گهیځ از جمله آن مسلمانان باعزم و با ایمان بود که باانیه نحیف،دارائی اندک خود به حمایت از اساسات دین مبین اسلام بر خاست و از طریق تأسیس جریده گهیځ بیش از انچه انتظار برده میشد درین مبارزه مقدس مصدر خدمت گردید ، او درین مبارزه جز خدای واحد خود برکسی توکل نکرد واگر کسی ایماناً و اخلاقاً با او معاونتی کرد از قبول آن اعراض ننمود چونکه سهمگیری درین نوع مبارزات وظیفه هر فرد متدین و وطن دوست جامعه است. اواز طرف دشمنان اسلام و افغانستان طوریکه اخیراً معمول گردیده مانند صدها عالم و مبلغ دین به اتهامات گوناگون متهم گردیده ولی چون او پاک بود از اتهامات اعداء باکی ننمود و تا سرحد مرگ مبارزه مقدس خودرا پیش برد . مرحوم گهیځ خودرا در راه حمایت از دین

د شرق او غرب دکتلو او خوښی لپاره پرملت د هر ډول ربړو او ستونزو له لورو ولو دریغه نده کړی .

د ظاهر شا کرغیړنه دوره له بل هر وخت نه زیات د افغانستان د مظلوم ولس پرحیثیت ، شرف او آزادی د تیری او کوابښ یوه توره دوره ګڼل کیږی چې د اوسنی تراژیدی او فاجعې د پیل نقطه اوکړښه ور سره تړلی ده، په همدغه رسوا دوره کې د انحرافی مفکورو او استعماری الحادی نظریو بهیر افغانستان ته رامات شو ، او حکومت هم د خپلو بادرانو د خوښی او خپل ناروا حکومت د دوام په تمه د دغه انحرافی او استعماری ایډیولوژیو او ازمونو له پالنې او خپراوی خپل توان او قدرت ونه سپماوه . که به پریوه بنه د دغه کیږو او استعماری ازمونو اصلی رنګ او ماهیت د ملت پر وړاندی له رسوائی سره مخامخ شو ، د حکومت تر ټولی لمن لاندی به یې په بله بنه او نوی رنګ خپل استعماری او استکباری فعالیت عیارکړ .

د کمونیزم د انسان وژونکی مکروب د خپراوی څرکند فعالیت له دغه دوری پیلیږی ، کمونستان په هر اړخیزه هڅو لاس پوری کوی ګوندونه او ګوندی جوړوی مظاهری او میټنګونه کوی، او د جریدو ، رسالو ، مجلو او کتابونو، اعلامیو او پوسترونود خپراوی له لاری د جذب او جلب عملیه پرمخ بیا یې .

پکاره ده چې د هر فکر او ایډیولوژی د خپراوی لپاره تر هرڅه زیات له مطبوعاتو او خپرونو استفاده کیږی ، او د ادب او ادبیاتو له لاری د فعالیت لړی پیلوی .

په افغانستان کې هم د کمونیزم د خپراوی لپاره تر ټولو دمخه

مقدس اسلام و منافع علیای افغانستان قربان نمود و درس آموزندهٔ از خود به برادران مسلمان افغان باقی گذاشت . قتل مرحوم گهیځ یک قتل عادی نبوده بلکه از آن نوع قتل‌هایی‌است که در جهان رخ میدهد یعنی قتل در راه دفاع از عقیده و ایمان .

و وقتی این قتل را بحیث یک قتل سیاسی قبول کنیم آنگاه باید اذعان نمایم آنهائیکه برای پیشبرد آمال غیر اسلامی و غیر ملی خود عقیده و حیات مردم را به بازی گرفته اند اکنون از مرحله اول فعالیت خود که عبارت از مسموم‌گردانیدن افکارعامه توسط تبلیغات زهر آگین متنگ ها و هورا های روی جاده بوده به مرحله دوم فعالیت یعنی به مرحله ترور و آدم کشی و تجاوز بر خانه های مبارزین گذاشته اند و بسیار احتمال دارد که قتل مرحوم گهیځ در نوع خود یگانه قتل نباشد . به گمان غالب آنهائیکه ناجوانمردانه پلان قتل مرحوم‌گهیځ را طرح نموند فکر کرده اند که با از بین بردن گهیځ لطمه بزرگی به جبهه مبارزین ضد بی دینی حواله خواهند کرد ، به مخالفت‌های‌مسلمانان‌حقیقی‌علیه د هریت و ماده پرستی‌خاتمه خواهند داد ، و·اما این اشتبا هیست بزرگ ، چه هر فرد این کشوز در امر دفاع از ناموس دین و وطن به ذات خود یک گهیځ و حتی قویتر از آنست .

مرحوم گهیځ وقتی از ما مفارقت اختیار نمود که وظیفه فردی و اجتماعی خود را حتی المقدور برای اعتلای دین و سعادت مردم انجام داده است و کوچکترین دینی ازین رهگذر بر ذمه ندارد معلوم نیست دستگاه حاکمه افغانستان ازین ترور و آد مکشی‌چه‌انتباه

میگرد و قاتلان مرحوم کهیځ و دسیسه سازان قتل ظالمانه و وحشیانه او را میخواهد دستگیر و به کیفر اعمالشان میرساند و یا چطور ؟

تاجائیکه ماملاحظه میکنم این موضوع را میخواهنددر رواق نسیان بگذارند ، سکوت مرگبار دستگاه پولیس درین مدت طولانی بیانگر این حقیقت است .

با واقعه شهادت مرحوم گهیځ به حیث موسس و صاحب امتیاز یک جریده و به حیث یک نویسنده و صاحب قلم اکنون این سوال مطرح میگردد که آیا موقف آینده سایر مجاهدین و مبارزین حقیقی مسلمان در برابر این تروریزم چه خواهد بود ؟

آیا تن به تقدیر داده هر روز و شب خود ، فامیل و دوستان خود را در تشویش و اضطراب مقابله با آدم کشان سپری خواهندکرد ویا راه و روش را مورد غور و مطالعه قرار خواهند داد که لااقل فعالیت های سیاسی و مدنی آنها را تضمین نماید ؟

ما یقین داریم که قضاوت مردم متدین و حقپرست افغانستان در مورد تراژیدی قتل مرحوم گهیځ خیلی ها واقعبینانه و همدردانه است .

خدمات و فداکاری او همیشه درخور تمجید و ستایش و خاطر- اتش فراموش نا شدنی خواهد بود .

مرحوم گهیځ به نزد تمام کسانیکه به حکم قران به قدسیت همچو مبارزات عقیده دارد نه مرده و زنده جاوید است . زیرا او در راه حمایت از ناموس دین و وطن به شهادت رسید و مقام شهدا بالا تر از آنست که دست مرگ به آن برسد ، بلکه مرگ حقیقی مرگ عبرتناک و مرگ رسوا کننده نصیب کسانی خواهد بود که به

خونریزی ها و آدم کشی های نا حق مبادرت می ورزند ، و وقتی از طرق مبارزات قانونی احساس ناکامی و خفت کردند از راه فعالیت‌های مسلح تر وریستی وزیر زمینی به آماده حیثیت می پردازند .

ما به روح پاک مرحوم الحاج منهاج الدین گهیځ وهمه کسانیکه در راه صیانت از ناموس دین و وطن پروانه وار سر سپرده اند دعای مغفرت می فرستیم و از دستگاه حاکم افغانستان جدا تقاضا میکنم که هر چه زود تر قاتلان گهیځ شهید را دستگیر و به محاکمه علنی آنها به تسکین قلوب درد رسیده جامعه متدین کشور بپردازد .

د دغه ګنې په دوهم مخ کې د (شهید افغان) تر عنوان لاندې د منهاج الدین گهیځ پر ژوند او مبارزه یو مضمون خپور شوی چې د هغه د شهادت په هکله یې هم خبرې کړې دی ، مضمون داسې پیلږی: «خوانندګان بسیار ارجمند این جریدۀ برادران مسلمان ماخوب واقف میباشند که منهاج الدین گهیځ مؤسس و صاحب امتیاز این جریده شب جمعه شانزده سنبله ۱۳۵۱ ه ش از طرف یکعده اشخاص د نې و فرو مایه به تحریک دستگاه هائیکه مطالب گهیځ را چون سد ناشکستنی در مقابل پلان‌های استعماری و استثماری خود میدانند به شهادت رسید و آنچه را همیشه از در گاه خداوند (ج) نیاز می‌نمود بدان نایل گردید . انا لله وانا الیه راجعون .

اگرچه خوانندگان عزیز ما ازخلال نشرات چندساله گهیځ برشخصیت و طرز تفکرشهید افغان مرحوم منهاج‌الدین اشنا خواهند بود مگربرای اینکه بروحیه آن مرحوم که مدت چندین سال لوای مبارزه اسلامی را برافراشته بود خوبتر با خبر شوندبیجا نخواهد بودکه بطور مختصر

صفات برجسته این شخصیت شریف و مجاهد را به اطلاع قارئین محترم خود برسانیم .

مرحوم گهیځ تا د قایق اخیر حیات خود درراه نشر تعالیم جاودانی و رهای بخش اسلام خدمات بس قیمتداری را انجام داد . شخصی بود متواضع با حوصله صریح اللهجه دارای منطق و استدلال قوی باجرئت وشهامت ، مهمان نواز و با دوستان خیلی صمیمی . در زندگی سادگی وبی تکلفی را خوش داشت ، بخدا (ج) توکل داشت و در راه مبارزه اسلامی چون کوه پابرجا بود . به علما احترام و ارادت زیاد داشت ، مگر و قتیکه میدید بعضی از آنها از صف مبارزه اسلامی عقب رفته‌اند خیلی متأثر میگردید .

به شهید امت سید قطب (رح) خیلی ارادت داشت ، آثارو نوشته های او را از امهات نوشته های اسلامی در عصر میدانست به علامه مودودي نیز اخلاصی زیاد داشت مطالعه آثار او را به هرکس توصیه می نمود ، در جمله علمای سابق افغانستان مرحوم قاضی عبد الرحمن شهید را خیلی می ستود .

مرحوم گهیځ با وجود یکه مریض بود ، اطباء او را بار بار به استراحت وتدا وی توصیه کرده بودند ، مگرآن مبارز واقعی چنان شوق و ولوله اسلامی داشت که در راه اسلام هیچگاه احساس مریضی و خستگی نمی نمود ، از نگاه فکری و سیاسی مرحوم عقیده داشت که تایک نظام سیاسی اسلامی در کشور روی کار نیاید هیچ اصلاح واقعی و اساسی صورت گرفته نمی تواند ، موصوف بار ها میگفت :

که اسلام تنها یک عقیده نیست بلکه یک دستور جاودانی و حکیمانه ایست که باید در تمام ساحات زندگی عملی گردد . میگفت که خالق انسان و جامعه انسانی خداست و خالق قانون کلی ئیکه جوامع بشری را اداره میکند هم خداست از اینرو تنها ذات خداست که به قوانین نشوز وارتقای جامعه انسان کاملا اگاه میباشد از ین مقدمه چنین نتیجه میگرفت که دستور ئیکه خدا برای رهنمائی بشر فرستاده تنها دستور و نظامیست که بشر را به خیرو فلاح و سعادت رهنمونی میکند و هر قانون دیگر چون با قانون کلی تطور وتکامل جامعه انسانی توافق ندارد انسان را به بد بختی وفساد سوق میدهد .

البته مفهوم سعادت و شقاوت از نگاه اسلام با انچه دیگران فکر میکند اختلاف کلی دارد ، شهید افغان عقیده داشت که تا اذهان مسلمانان بطور صحیح درباره معارف و حقایق اسلام روشن نشود ، تاآنها راجع به تبلیغات عوام فریبا نه و د سایس استعماری دشمنان اسلام تنویر نگردند ، نمی توان یک نهضت و جنبش صحیح اسلامی را برای مستقرسا ختن نظام اسلامی روی کار آورد .

این وظیفه تنها بر ذمه منهاج الدین نبود و نیست ، هرفرد مسلمان که رضای خدا (ج) را خواهان است مکلف است در راه تحقق این پر نسیب عالی از بذل هیچگونه کوشش خود داری نکند ، واگر کسی از ین مکلفیتی که خداوند (ج) بردوش او گذاشته شانه خالی میکند پس بطور یقین منتظر قهر و عذاب الهی باشد ، این چنین شخص در دنیا د چار مذلت خواری بردگی و . . . خواهد شد و در آخرت به عذاب درد ناکی گرفتار خواهد شد . مایقین داریم که

مسلمانان این سر زمین که وجب وجب خاکش با خون شهد ای راه خدا آغشته است این وظیفه ومکلفیت دینی خود را هیچگا فراموش نخواهند کرد ، و در راه اعتلای کلمه حق به فدا کردن جان و مال خود حاضر و اماده باشند خداوند (ج) جنت را به آنها وعده دا ده که جان و مال خود را در راه وی فدا سازند .

آنا نیکه میخواستند با قتل منهاج الدین گهیځ نهضت و جنبش اسلامی را درین کشور مختنق ساخته راه را برای پیشبرد اغراض شوم و نا پاک استعماری و استثماری خویش صاف سازند سخت در اشتباه بوده و به عقیده مایک سهو بزرگ سیاسي را مرتکب شده اند ، باین بعوض اینکه مسلمانان را در راه پیشبرد اهداف مقدس متزلزل سازند برعکس آنها را مصمم تر ساخته و صفوف مبارزه شانرا فشرده- ترو متحد تر ساخت ، مسلمانان فهمیدند چه خطرات بزرگ دین و وطن شانرا تهدید میکند و باید در مقابل د سایس دشمنان یک صفی متحدی را تشکیل دا ده و طوری که دشمنان اسلام جبهه متحدی را در برابر مسلمانان تشکیل دا ده اند آنها هم باید در جبهه متحدی به مبارزه خود دوام دهند و این یک عکس العمل طبیعی است که در اثر شهادت منهاج الدین بوجود آمده .

و از طرف دیگر برادران مسلمان که در اثر تبلیغات مسموم کننده و عوام فریبانه دشمنان اسلام متردد و دودل شده بودند فهمیدند آنا نیکه به تیوری های کاذب تمسک داشتند چون خودرا در میدان استدلال و منطق ضعیف دیدند و درک کردند که نشریات گهیځ، سستی وبی بنیاد بودن فلسفه یا بهتر بگویم سفسطه شانرا ثابت

ساخته میرود ، پلان های استعماری شانرا افشا کرده میرود دست به ترور زدند ، تااز نشریات آن جلو گیری کنند و آن مسلمانانیکه تحت تاثیر پروپاگند های فریبنده دشمنان اسلام رفته بودند دفعتاً بیدار گردیده درک کردند انانیکه نشر تعالیم اسلامی را منافی منافع خود میدانند هیچگا با اسلام و مسلمانان دوست نبوده و همدردی ظاهری شان برای تحمیق مردم است و بالاخره این قتل وحشیانه افکار جهان خصوصاً ملل اسلا میرا متوجه این امر ساخت که در افغانستان فعالیتهای و توطئه های برضد اسلام جریان دارد که حتی قتل و خو نریزی را برای پیشبرد مرام خود جایز می شمارند. مطبوعات کشور های اسلامی از ضیاع مرحوم منهاج الدین خیلی متاثر شده مراتب تا ثرات شانرا ضمن مضامین منتشر ساختند .

این را می فهمیم که با قتل مرحوم منهاج الدین این سلسله ختم نشده بلکه نقطه آغاز ترور و دهشت افگنی برضد مسلمانان میباشد ، شاید بعضی برادران دیگر ما نیز در راه مبارزه اسلامی کشته شوند ، این کشتار تا آنوقت ادامه خواهد یافت که افکار جهان اسلام جداً برا فروخته شده و طبقات حاکمه تحت فشارآن برای قلع وقمع جریانات ضد اسلامی جداً اقدام کنند . ما برای دادن این قربانی حاضر و اماده بوده و درجه شهادت را از بارگا خدا برای خود خواهانیم .

امروز مسایل سیاسی را کاملا پشت پرده طرح نمیکنند بلکه بازی کنندگان صحنه سیاست بصورت او جان بازی میکنند وتا استفاده از روابط ذات البینی پدیده های سیاسی به پیشبرد مرام های خود

د دغه رسالی په لیکلو کی له لاندینو آثارو څخه استفاده شویده :

۱ - د ګهیځ جریدی لومړی ګڼه چې د حکومت له خوا له چاپه وروسته سانسور شویده .

۲ - د ګهیځ جریدی د ۱۳۵۰ او ۱۳۵۱ لمریز کلکسیونونه .

۳ - نهضت های جهانی اسلام - استاد عبدالاحد عشرتی .

۴ - د سایس و جنایات روس در افغانستان - دوکتور حقشناس .

۵ - پښتو پانګه دوهم ټوک - حبیب الله رفیع .

۶ - پشتو میں دینی ادب - پروفیسر عارف نسیم .

۷ - میثاق خون مجله د ۱۳۶۱ لمریز ۱۳ ګڼه .

۸ - جبر تاریخ یا شلاف ترور . سید رسول .

۹ - افغانستان در زیر سلطه‌ی شوروی - انتونی هی من. ترجمه اسد الله طاهری .

B
1.235
KAH
2569

د شهید اونۍ په مناسبت
د خبرګولی له ۸-۱۴

آیچه به مناسبت این
هفته به نشر رسیده است

یادی از استاد غلام محمد نیازی
سوانح داکتر محمد عمر شهید
پیام استاد ربانی به مناسبت شهادت
انجنیر حبیب الرحمن شهید
د ګهیځ یاد
سوانح قهرمان دلیر شهید ذبیح الله
شارق د چلو انقلابی لیکنو په رڼا کی
زندګی نامه استاد فایض شهید
یانده شهید از یک خانواده
سوانح سخیداد شهید
مختصر سوانح شهید رحمت نور "شهاب"
احدی د احدیت په لارد ابدیت په لور
یادی از پاسداران شهید سنګر اسلام
شهید مولوی حبیب الرحمن

نایل می آیند ،

در خاتمه بر روح پاک شهید افغان منهاج الدین گهیځ ادعیهٔ خالصانه فرستاده از درگاه پر وردگار برایش علو درجات نیاز مینمایم .

د خپرونو (جریدو ، مجلو ، رسالو او کتابونو) له لاری کار پیل شویدی .

سر بیره پردی چی ځنی حکومتی خپرونی او نشراتی موسسی د معلوم الحاله کمونستانو او د کمونیزم دخوشامند وکسانو په لاس کی وی او وخت پر وخت یی د پردیو وارداتی مفکورو د تبلیغ لپاره له موقع او فرصت نه استفاده کوله .

ځینی نوری خپرونی هم د داسی اشخاصو تر اداری لاندی خپریدی چی هغوی هیڅکله هم اسلامی درک او تشخص نه درلود ، دغه خپرونی او مؤسسی هم په غیر مستقیمه توګه د کمونیزم او نورو کږو مفکورو د نشر او تبلیغ خدمت ته ګمارل شوی وی . د اروپایی نویومودونو رنګارنګ عکسونه ، نیمه برهنه تصویرونه او داسی نور مبتذل او له اخلاقی اساساتو لری مطالبوبه د خپرونو ستونونه ډک ؤ

ترټولو د زیات افسوس خبره داچی د تره کی «دبنګ مسافری» ناول د پښتو ټولنی له خواچی یوه دولتی او اواکا دمیکه ادارده خپریږی د اصلاح په ورځپانه کی د «مرد نوزنه» کار یکا تور او داسی ورته نوری خپرونی دهغه وخت د فرهنګ ، ادب او مطبوعاتو ماهیت نیمه ترا څرګندولی شی .

ددی ترڅنګ د یو شمیر غیر دولتی جرایدو د خپریدو له لاری چی لومړی پلاد محمد هاشم خان له استعفا وروسته د شاه محمود خان د صدارت له پیله د ۱۳۲۹ لمریز د جدی د پوولسمی نیټی د مطبوعاتو دمؤقتی قانون له انفاذ وروسته داؤد خان تر صدارت (۱۳۳۲) لمریز پوری او دوهمه پلا

د اساس قانون له انفاذ وروسته پیلږی . دغه پروګرامونه پر مخ بیول شویدی .

پدغه دوره کې ۱۳۴۵ لمریز د حمل په ۲۲ نیټه د خلق جریده ، په ۱۳۴۶ لمریز کی د پرچم جریده په ۱۳۴۷ لمریز کی د کمک جریده او په ۱۳۴۸ لمریز کی درهنما اوجنبش کمونستی جریدی خپریږی .

د دغه خپرونوله لاری کمونستانو په ډیره بی شرمی اوسپین سترګی د افغانستان د مسلمان ملت پر مقدساتو تیری پیل کړ ، د غیر اسلامی او ملی مطالبو په خپر ولویی لاس پوری کړ تر دی چی «پرچم» د ۱۳۴۹ لمریز د ثور د ۲۲ نیټی په ګڼه کی یی په «لینین درود» شعار چاپ کړ . خونه د مطبعی د مسؤل مدیریت له خوا دغه جریده سانسور شوه او نه یی وروسته دویش مخه و نیول شوه .

د کمونستا نو د دغه غیر اسلامی کړنو پر خلاف د ملت د قهر او پا څون په مخه کی د حکومتی مقاماتو عکس العمل له کمونستانو د دفاع بنه در لوده د ۱۳۴۹ لمریز د جوزا په ٤ نیټه د پلخشتی په جامع جومات کی ددغه ډول نارو اوغیر اسلامی کړنو پرخلاف د هیواد د سرتا سری علما وؤ له غوندی سره د حکومت برخورد او وحشیانه حمله له هیڅانه پټ واقعیت ندی .

د افغانستان د اسلامی خوځښت بختور ګهیځ

ګهیځ په خپرونو پیل کوی :

پهدغهوړشرایطوکیچی له هری خواداسلام او پادرکه مسلمانانو پر ضد غلچکی پریاونه عیار شوی ووءاو هیواد د یوه ستر خطرخواته

چې اوس ورسره لاس اوکـر یوان دی نژدی کیـده منهاج الـدین
«کهیځ» د دغه ډول خطرونو مقابلی ته راولاړشو هلی ځلی پی پیل کړی
د مبارزی په میدان کی و دریږد ، ستونزی او ربړی پی وګالل سختی
پی تیری کړی ، خود تاکلی او مقدس هدف لورته پی خپله لارویستله .
استاد عبدالاحد عشرتی د «نهضت های جهـان اسلام» په لسـم مخکی
لیکی : «گفته میشود که حرکت های چپی از زمانی شدت خودرا
آغاز مینماید که حسن شرق این قاچا قبر ماهر و سفیر فعلی حکومت
ببرک در دهلی نزد داؤد خان مقام و منزلتی کسب میکند و بصورت
مستقیم مارکیست های را بنام جیلانی باختری مکمل ، ببـرک ،
شا محمد دوست ، نعمت الله پژواک وامثـال ایـن وطنفروشان را
با داؤد خان ارتباط داده و برای باراول بنیاد یک هستـه کمونیستی
را اساس میگذارند، وآنها علناً بر علیه اسـلام به مبـارزه میپردازند و
تحت حمایه حکومت به نشر اسامات کمونیستی در بین جوانان اقدام
میکنند ، چون تحریکات اسلامی درینوقت دارای نشریه نیست تاجو-
ابگوی نشرات کمونیستی باشد شهید منهاج الدین گهیځ باهمکاری تنی
چند از پیشکامان نهضت نشریـه را بنـام «گهیـځ» اسـاس میگذارند .

در سال ۱۳٤۸ انفلاق عظیم لرزه بکاخ پیروان کمونیزم و
حکومت می افگند .

گهیځ د ۱۳٤۷ لمریز ددلوی پـه میاشت کی په خپرونـو پیـل
کـوی ، لومړی گنـه یی د سلواغـی پـه ۲ نیټه دمنهاج الدین گهیځ
په امتیاز او مسؤلیت له چا په راوځی .

د جریدی سر خط «گهیځ» د لومړی مخ د پیـل پـه منځ کی

راغلی، لاندی تری آزاده دینی ، اجتماعی، سیاسی ملی جریده لیکل شویدی، ښی خواته یې د «سخنان پیشواتر» عنوان دنبوی حدیث ژباړ لیکل شوی، پدی ترتیب :

اغاز صدقات :

صدقه را از خویشتن آغازکن اگر چیزی فزون ماند به خویشان خود ده و اگر از خویشان نیز فزون ماند به دیگران ده ، وهمچنین صدقه را از عیال خویش آغاز کن .

ملتفت‌باش خداوند روزی بنده مؤمن خویش را در جایی‌که انتظار ندارد میرساند .

کینې خواته یې د"زموږ شعار" تر عنوان لاندی داسی کښل شویدی ! «موږ پدی ایمان لرو چی په ټولو اجتماعی ، اخلاقی او اقتصادی مفکورو اوسلکوکی د اسلام تعلیمات کامل او د بشر لپاره مفیددی، او هم خپل ملیت ترټولو لوړکنو ، زموږ خلک هغه وخت نیکمرغی ته رسیږی چی د اسلام او امروته پابندوی او خپل ملیت ته په در نه ستر کۀ وکوری »

د جریدی لومړنی مضمون «زموږ مرام» ترسر لیک لاندی کښل شوی چې د جریدی پالیسی او نشراتی کرښه تری څرګندیږی، په یوه برخه کی یې داسی لیکل شویدی .

«ددی جریدی د تحریر هیئت عقیده لری چی په عمومی صورت د بشریت سعادت او په خصوصی توګه د افغانی ټولنی د اقتصادی، اجتماعی او اخلاقی‌بنیاد د ټینګیدو رمز، پدوی‌کی د ایثار او همکاری احساس را پیدا کیدل او د یوی قوی مهذبی پر مختللی

د

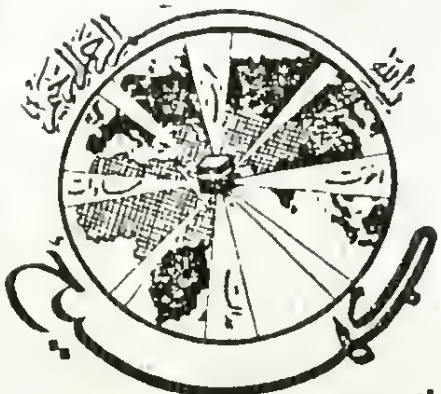

د افغانستان د اسلامی تولنی د افکارو خپرونکی

یاد

ننګیال

د کهیځ یاد

ننګیال

عالیقیهای

د افغانستان د اسلامی جمیعت د فرهنگی کمیتی له خپرونو

۱۳۶۵ هـ ش

شهید الحاج منهاج الدین کھیخ

بسم الله الرحمن الرحیم

شهدای پیشتاز جنبش پیروزمند انقلاب اسلامی افغانستان